

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Računa pri poštn. čekov. zavoda šte. 11.842.

Izahaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 12.50 Din

za inozemstvo 25.—

seobvezne

Oglasni po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.

Ljubljana, 6. septembra.
Rojen je jugoslovanski prestolonaslednik. Srečni zakon našega kralja je blagoslovljen s prvorojencem sinom in radost roditeljev odmeva v srcih vsa ga naroda. Vsi čutimo, da je dete v kraljevski zibelki naše dete, da se pretaka v otročičku, ki ga obdaja silaj jugoslovenske kraljevske krone ista kri, kakor v priprostem slovenskem, hrvatskem, srbskem kmetu, in s kraljevskima roditeljema je ves naš narod v tem radostnem trenutku ena rodbina.

Pomen današnjega dne pa sega daleč preko teh srčnih občutkov. Rojstvo prestolonaslednika je političen dogodek prvega reda v vsaki monarhiji, za našo kraljevino pa pomenja dovršitev velikega historičnega akta nacionalnega osvobodjenja in ujedinjenja. S tem, da je jugoslovenska kraljevska krona dobila dediča, je dinastiji in državi pridobil daleč vidljiv element stabilnosti in sigurnosti.

Notranja državotvorna sila našega naroda še ni jaka. Problem našega ujedinjenja z ustanovitvijo naše nacionalne države še ni bil definitivno rešen. Kar se je ustvarilo v oktobrskih viharjih 1918. leta, se je moglo zopet srušiti, da nismo na čelu države imeli od početka narodne dinastije, ki je bila poklicana, da vodi narod preko vseh plemenskih, verskih in gospodarskih razlik do končne konsolidacije. Zgodovina prvih let nam dovolj jasno dokazuje, da je dinastija Karagjorgjević v polni meri vršila svoj nacionalni voditeljski poklic. A prve čase je bila ona sama v težkem položaju.

Zivljenje kralja Osvoboditelja se je zagibalo h koncu, prestolonaslednik je bil regent, neoženjen, brez naslednika in v slučaju nesreče. Komunistični atentat leta 1921. je z osebo vladarja grozil uničiti eksistenco države. Težavni napredek naše konsolidacije, nedostatek kraljevskega doma, popolna nesigurnost glede prestolonasledstva, vse to je dajalo neprijateljem in črnogledom povoda dovolj, da so smatrali našo državo in s tem naše narodno ujedinjenje kot nekaj provizorij, slabilo je avtoriteto vladarja in državotvorno moralo naroda samega.

Zato je poroka našega vladarja bila od naroda sprejeta s tolikim začudenjem, zato je rojstvo prestolonaslednika tako ogromnega pomena za vso našo bodočnost. Na čelu države stoji danes pomljena narodna dinastija in kraljevsko dete v zibelki nam predstavlja srečno bodočnost naroda in države.

Vsa Jugoslavija je danes zbrana okrog otročička, ki so mu dali pri prvem cerkvenem blagoslovu ime Stevan, kateremu pa želi narod ime velikega njegovega deda. Vročja je želja naroda, da podeduje novorojenec s krono Jugoslavije vse vrline svojega junaškega očeta, vse kreposti svojega velikega deda. Naj se kraljevski sin razvije v pravega Jugoslavena, v krepostnega, svobodoumnega, demokratičnega človeka, v treznega in vestnega vladarja! Tako ogromen je zaklad ljubezni, ki mu jo prinaša v dar naš narod že na prvi dan njegovega življenja, da mu ne bo težko izpolniti, kar je danes njegov presvetil oče zanj obljubil.

Blagoslovljen bodi dan njegovega prihoda.

Potres na Japonskem (Glej tudi prilogo.)

London, 6. septembra. J. Po poročilih iz Tokija in Yokohame postaja položaj v obeh mestih vsak dan obupnejši. Pomoči še vedno ni in glad pritiska vedno strašnejše. Onim redkim prebivalcem, ki so ostali v mestih, grozi sedaj nova nevarnost po epidemijah, ki se razširjajo, ker ni mogoče pokopati mrtličev. V obeh mestih in njih okolici vlada strahovit smrad.

V Tokiju so uničena tudi vsa poslopja evropskih poslanstev, med njimi tudi poslopji češkega in italijanskega poslanstva. Italijanski poslanec de Martini je rešen, o usodi drugih diplomatov še vedno ni zanesljivih poročil.

Po zadnjih vesteh znaša število mrtvih samo v Tokiju in Yokohami 250 tisoč, v ostalem, po potresu razdejanim ozemlju pa še več. Število ranjenih čenijo na 1 milijon ljudi.

AVSTRIJSKI KANCLER POTUJE NA POLJSKO.

Varšava, 6. septembra. Poljski listi poročajo, da pride avstrijski zvezni kancler Seipel z zunanji ministrom Grünbergerjem dne 16. septembra v Varšavo, kjer se hosta mudila tri dni.

Jugoslavija je dobila prestolonaslednika

KRALJICA MARIJA JE VČERAJ PORODILA DEČKA. — KRALJICA IN KRALJEVIĆ STA ZDRAVA.

Beograd, 6. septembra. r. Danes dopoldne je bil objavljen sledeči komunikat:

«Njeg. Vel. kraljica Marija je danes, 6. septembra 1923, ob 2.55 zjutraj, rodila živo moško dete. Porod je bil normalen. Stanje kraljice-matere in deteta je jako dobro.

Prof. dr. Aničić, dr. Kohen, dr. Zdravković.»

V smislu ustave in dvorskih statotov so bil takoj pozvani na dvor namestnik ministrskega predsednika, prometni minister Velizar Janković, minister pravde dr. Perić kot čuvar državnega pečata in predsednik narodne skupščine Ljuba Jovanović, ki so si ogledali novorojenčka in so sestavili nato sledeči državni akt:

«Pozvani od Njeg. Vel. kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev, Aleksandra I., da prisostvujemo ob porodu Njeg. Vel. kraljice Marije, smo se sestali dne 6. septembra 1923 na kraljevskem dvoru v Beogradu ter se prepričali, da je Njeg. Vel. kraljica Marija, soproga Njeg. Vel. kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev, Aleksandra I. rodila danes, 6. septembra, ob 2.55, živo moško dete.»

MANIFEST NJ. VEL. KRALJA.

Beograd, 6. septembra. r. Njeg. Vel. kralj Aleksander I. je povodom rojstva prestolonaslednika izdal danes sledeči proglas:

«Mojemu dragomu narodu!

Njeg. Vel. kraljica Marija je danes zjutraj, 6. septembra 1923, porodila živo moško dete, ki postaja po določilih člena 56. državne ustave Moj naslednik prestola kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev z vsemi pravdami, ki mu pristojajo po ustavi in zakonih države. Ko objavljamo to radostno vest dragim Srbom, Hrvatom in Slovencev ter vsem ostalim državljanom kraljevine, jim pošiljamo Svoj kraljevski pozdrav!

Beograd, na kraljevskem dvoru, 6. septembra 1923.

Aleksander I. I. r.
Podpis ministrov.»

Seja ministrskega sveta. — Priprave za krst. — Ime prestolonaslednika.

Beograd, 6. septembra. r. Za pol 8. dopoldne je bila povodom rojstva prestolonaslednika sklicana seja ministrskega sveta, katere so se udeležili vsi v Beogradu navzoči ministri. Na seji so bile določene modalitete proslave radostnega dne doma in pri naših zastopstvih ter je bil prečitana kraljevi manifest. Minister pravde dr. Perić je dobil nalog, naj pripravi obsežen ukaz o amnestiji političnih in nekaterih drugih zločincev. Seja je trajala do 8.45.

Takoj po seji so odšli ministri na dvor, da pozdravijo Nj. Vel. kraljico Marijo in se poklonijo prestolonasledniku.

Program za krstne svečanosti se določil te dni. Krst se bo vršil prihodnji teden. Na dvoru je bila izražena splošna želja, naj dobi prestolonaslednik ime Petar. Z druge strani se poroča, da bo dobil novorojenček ime Stevan, kar bo bržčas tudi obveljalo.

Zahvalna služba božja. — Čestitke kralju.

Beograd, 6. septembra. r. Ob 12. opoldne se je vršila v saborski cerkvi svečana služba božja, katero je daroval patrijarh Dimitrije ob številni asistenci. Ob 12.10 je prišel v cerkev kralj v spremstvu kneza Arzena in prvega adjutanta generala Hadžića. V cerkvi je bil ves diplomatski zbor, generaliteta, zastopniki vojaških in civilnih oblasti in vsi dvorni oficirji. Po službi božji je hmel patrijarh Dimitrije govor, v katerem je

prosil Boga, naj podari kralju srečo, da dobro upravlja našo državo. Nato je blagoslovil ves kraljevski dom.

Po službi božji je sprejel kralj v cerkvi čestitke diplomatskega zbora in visokega svečenstva, nakar se je peljal z avtomobilom na dvor, kjer je sprejel druge čestitke. Prvi je čestital kralju in kraljici bivši podpredsednik srbske narodne skupščine za časa vojne g. Ljuba Jovanović-Lapovac s sledečimi besedami: «Čestitam materi na sinu, a kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev na prestolonasledniku, bodočem vladarju-carju.» Drugi je čestital invalid Dragomir Mihajlović: «Naj dolgo živi naš mali prestolonaslednik!»

Svečana seja beograjskega občinskega sveta.

Beograd, 6. septembra. p. Povodom rojstva našega prestolonaslednika se je vršila svečana seja občinskega sveta. Na predlog občinskega odbornika Gjorgjevića je občinski svet sklenil dovoliti materinskemu združenju 100 tisoč dinarjev kot spomin na rojstvo prestolonaslednika.

Obvestilo prijateljskih dvorov.

Beograd, 6. septembra. p. Kralj Aleksander je o rojstvu prestolonaslednika objavno obvestil rumunskega kralja v Bukarešti in rumunsko kraljico, ki se še mudi v Parizu. Od obeh je prejel poročilo, da prideta v najkrajšem času v Beograd. Kralj je brzojavil o radostnem dogodku tudi kumu vojvodi Yorškemu, ki pride osebno, da krsti prestolonaslednika.

Nato je godba kraljevske garde zavrnila kraljevsko himno, ki jo je množica začela tudi prepevati.

Kralj se je zahvalil z nastopnimi besedami: «Gospod predsednik! Zelo sem vam hvaležen in srečen, da ste me v imenu Beograda pozdravili v moji največji sreči. Obljubljam, da bo moj sin vreden svojih prednikov in te ljubavi, ki mu jo vi izkazujete. Naj živi moj dišni narod!» Zbrana množica je privedla kralju prisrčne ovacije, ki so se nadaljevale dolgo v noč. Ves Beograd je slovesno razsvetljen. Vse hiše so odlične s lampijoni. Po ulicah se šetajo nočevilne množice.

TEŽKA ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Hannover, 6. septembra. s. Železniška direkcija javlja, da sta med Unzдорfom in Feldsee trčila dva D-vlaka na odprti progi. Vlaka, ki sta prišla iz nasprotnih smeri, sta zavezala s polno paro eden v drugega. Dva vagona sta popolnoma razbita, večje število vagonov pa poškodovanih. Mrtvih je osem oseb, težko ranjenih 7, lahko ranjenih 8.

Francija posreduje med Jugoslavijo in Italijo

PAŠIČEVE KONFERENCE V PARIZU. — NADALJEVANJE POGAJANJ MED RIMOM IN BEOGRADOM.

Beograd, 6. septembra. p. Koncem današnje seje ministrskega sveta sta Ljuba Nešić in Panta Gavrilović preditala brzojavke iz Rima, ki se tičejo našega reškega spora z Italijo. Glede vesti, da so se prekinili razgovori med Jugoslavijo in Italijo, doznavna dopisnik «Pravde», da pričakuje naša vlada posredovanja iz Pariza. Italijanska vlada je danes odgovorila na zadnji predlog naše vlade, naj se spor predloži arbitražni predsedniku švicarske republike da ona ne more sprejeti tega predloga. Pojavil se je predlog, naj se glede arbitraže prosil za pomoč iz Pariza in Londona. Jutri svečer pride g. Pašić, nakar se bo sklepalo o tem vprašanju.

Beograd, 6. septembra. p. Kakor doznava «Agence Havasa», je Pašić izjavil, da nima skrbi glede rešitve reškega vprašanja. On upa, da se razgovori, ki se vodijo med Italijo in Jugoslavijo glede tega vprašanja, skoro povoljno končajo.

Povodom to Pašičeve izjave, pišejo pariški listi, da odnošaji med Jugoslavijo in Italijo niso nepovoljni. Vsi listi izjavljajo potrebo, da se čimprej reši spor med Ita-

lijo in Grško, da se potem likvidira reško vprašanje. «Matins» piše, da se zdajne čase francosko ministrstvo sunanjih del nad vse živahno zanima za reško vprašanje in da posveča razpletu te zadeve skrbno pažnjo. List meni, da je Pašičev obisk v Parizu to francosko skrb razpršil. Pašić je v razgovoru s Poincarejem pokazal veliko popustljivost. V Parizu so politični krogi uverjeni, da bo tudi italijanska vlada popustljivejša ter da na ta način ne bo prišlo do novih težkov in reševanju reškega vprašanja. S tem bo dana možnost, da se spor med Jugoslavijo in Italijo mirno in povoljno reši.

PAŠIČEVI RAZGOVORI V PARIZU.

Beograd, 6. septembra. p. Iz Pariza javljajo, da je imel Nikola Pašić daljši sastanek s Poincarejem, na katerem sta govorila o francoskem posojilu 800 milijonov frankov, ki jih je Francija objavila naši državi. Poincare je izjavil, da se bo to vprašanje razpravljalo na prvi seji, ko se sestane senat. Dalje sta oba državnika izerpno razpravljala tudi o reškem vprašanju.

Energičen nastop Male antante

ZAHTEVA PO EVAKUACIJI KRFA IN UKINJENJE ITALIJSKE MOBILIZACIJE.

London, 6. septembra. s. «Daily Telegraph» poroča, da je Mala antanta opozorila Francijo in vse druge prijateljske sile, da ne izstoplja iz Zveze narodov, če ta ne bo pripravila Italijanov k temu, da takoj zapuste Krf, in da tudi ne bi priznala jurisdikcije Velike antante, če bi ta dopustila, da se zapostavljajo interesi Male antante. Za slučaj, da bi Italija še kakšen nadaljnji odred mobilizirala, bila bi tudi Mala antanta primorana storiti vojaške ukrepe.

SEJA ZVEZE NARODOV ODOODENA.

Paris, 6. septembra. Za danes določena seja Zveze narodov je bila odpovedana. Privatnih razgovorov, ki so trajali precej časa, se italijanski delegat Salandra ni udeleževal. Zastopniki vseh malih držav pa tudi držav Južne Amerike so odločno stopili na stran Anglije. Le o Franciji se zdi, da hoče rešitev pred Zve-

zo narodov zavleči, da bi tako Italiji uspelo spraviti spor pred poslaniško konferenco.

ODLOČNOST VELIKE BRITANIJE.

Berlin, 6. septembra. j. Velika Britanija je odločena, da podpira Zvezo narodov o uveljavljenju njene avtoritete ter je izjavila, da stoji s svojim brodom na razpolago, ako bi Zveza narodov določila, da morajo Italijani zapustiti Krf in bi se le-ti uprli temu.

OPTIMIZEM V RIMU.

Rim, 6. septembra. j. Politični krogi danes presojaajo situacijo glede italijansko-grškega spora dosti optimistično. Italijani pričakujejo, da pride zadeva pred poslaniško konferenco in da bodo tam vse velesile pritiskale na Grško, da sprejme italijanske zahteve. Tudi današnja «Idea Nazionale» piše v tem smislu.

Krvav incident v Zagrebu

Zagreb, 6. septembra. n. V proslavo rojstva prestolonaslednika je danes zvečer vojaška godba korakala po zagrebških ulicah spremljana od velike množice in zlasti od velikega števila nacionalne omladine, ki se je po končanem mirozovu preko ilice vračala na Jelačićev trg, vzklikajoč kralju, kraljici, prestolonasledniku in jugoslovenskemu narodu. V gornji ilici so se proti nacionalistom postavili Hanaoci, ki so pričeli izzivati. Ko je na oglju Primorske ulice neki Hanaovec na vzklike «Živio kraljević» odgovoril z grdimi psovkami, ga je tamkaj uradujoči policijski kontrolor Mile Galović aretiraril in odvedel proti policijskemu komisarjatu, ki se nahaja v ilici. Spotoma je aretiraneec sagel v žep, potegnul revolver in ga spustil na zemljo. Galović je revolver pobral. Med tem se je bila zbrala okrog Galovića večja tolpa Hanaovcev in ko je cela gruča dospela do hiše št. 111 v ilici, je naenkrat iz tolpe skočil velik mlad človek proti Galoviću, ga od zadaj udaril po glavi,

mu iztrgal revolver ter hlpoma štrikrat ustrelil Galovića v hrbet. Galović se je takoj sgrudil na zemljo. Ena revolverska krogla mu je pretrgala pljučno žilo in Galović je bil za malo trenutkov mrtov.

Napadalec so se razbežali na vse strani in tudi aretiraneec je pobeignil. Zbrala se je velika množica ljudi. Zdravnik je konstatiral smrt in truplo so prenesli naprvo v bližnjo stražnico, potem pa v prosekuro. Revolverske kroglice so ranile tudi več drugih oseb, med njimi težko neko žensko. Ogorčenje med občinstvom je bilo ogromno. Takoj po dogodku je stopil v akcijo ves policijski aparat in močne straže vršijo periastracijo zagrebških ulic ter aretirajo vsakogar, pri katerem najdejo orožje. Tekom noči je bilo mnogo oseb, ki so bile v posesti revolverjev in raznih drugih ubojnih sredstev, privedeno na policijsko ravnotejstvo. Do ene ure ponoči morlice še niso dobili. Galović je bil izvrsten policijski uradnik ter zapuška ženo in dva otroka.

Finančna diktatura v Nemčiji

Berlin, 6. septembra. Vlada bo uvedla finančno diktaturo, katero bodo vodili štirje možje, in sicer: finančni minister Hilferding, zvezni kancler Stresemann, Wirth in Hirsch. Ta odbor bo imel najdalekosežnejša pooblastila in bo smel špekulacije z devizami kaznovati celo s smrtjo.

Inozemske borze

5. septembra:
CURIH: Berlin 0.00016; New-York 555.75; London 25.11; Pariz 80.96; Milan 23.80; Praga 16.55; Budimpešta 0.08; Bukarešta 2.52; Beograd 5.85; Sofija 5.10; Varšava 0.0023; Dunaj 0.007825.
TRST: London 100.5 do 100.75, Pariz 181.75 do 182, Curih 428 do 426, Berlin 0.001 do 0.0015, Beograd 24.68 do 24.70, Dunaj 0.08275 do 0.08325, Praga 70.5 do 70.75, New-York 28.25 do 28.625.

DUNAJ: Beograd 748 do 752, Berlin 0.14 do 0.20, Budimpešta 8.75 do 8.85, Bukarešta 317 do 319, London 820.80 do 821.800, Milan 2994 do 3003, New-York 70.985 do 71.185, Pariz 3932 do 3948, Praga 2113 do 2123, Sofija 678 do 682, Varšava 0.28 do 0.29, Curih 12.755 do 12.805, dolarji 70.560 do 70.960, levli 866 do 864, funti 818.500 do 820.100, lire 2970 do 2990, dinarji 730 do 745, švicarski franki 12.640 do 12.720.

PRAGA: Dunaj 4.65; Berlin 0.006; Rim 144.75; Pariz 190.75; London 153.75; New-York 33.80; Curih 613.75; Beograd 86.125.
BERLIN: Dunaj 463.88; Milan 1.416.450; Praga 997.500; Pariz 1.855.350; London 140.000.625; New-York 38.000.117; Curih 5.000.985; Beograd 849.125. Devize so od večeraj do danes zopet močno poskočile.
LONDON: Berlin 150.000.000 do 160 milijonov; Curih 25.10 do 25.12; Praga 151.50 do 152; Dunaj 320.000 do 325.000; Beograd 420 do 440.
NEW-YORK: Curih 18.17; Praga 297.5; Dunaj 0.14125; Beograd 109.75

Rojsvo jugoslovanskega prestolonaslednika

Veselje in manifestacije po celi državi

Manifestacije v Ljubljani

Vest o rojstvu prestolonaslednika se je v zgodnjih jutranjih urah raznesla po mestu. «Jutro» je po kavarnah ter z affami in javnih mestih obvestilo meščane o veselim dogodku. Vest je povsod povzročila veliko veselje. V salut je zgodaj začelo topništvo oddajati strele v presledkih pet minut in tako so topovski pozdravi, v celoti 101 strel, grmeli do mraka. Mestna občina in vsa državna poslopja so razobesila zastave, njihovega vzgladu je spontano sledilo meščanstvo in tako so vse prometne ulice kmalu bile okrašene s slovenskimi in državnimi prapori. Presenetljivo obilno številno zastav je najbolje izražalo radost ljubljanskega meščanstva.

Mestni župan je odposlal kabinetni pisarni Nj. Vel. kralja brzojavko: «V imenu domorodno vzhelene Ljubljane počastim se Vašim Velikanstvom tolmachičevdanost slovenskega glavnega mesta ključ: Bog nam čuvaj našega kralja, milo našo kraljico in prestolonaslednika, poroka bodoče sreče naroda in države!»

Ob prvem mraku je po mestu korakala godba Dravske divizije in za njo oddelke vojaštva. Zvoki narodnih koračnic so zvalili na ulico in v obhod po mestu velike množice. Ob osmih pa se je pred Narodnim domom formirala povorka jugoslovenske narodne omladine. Dospela sta tudi «Orjuna» iz Šiške in Viča. Sprevod s prapori oblasti ter ljubljanske mestne in šišenske organizacije «Orjuna» na čelu, se je s prepevanjem narodnih himn in s frenetičnimi ovacijami kraljevskemu paru in prestolonasledniku pomikal po vseh glavnih ljubljanskih ulicah. Mnogobrojno občinstvo, ki je ob strani spremljalo dolgo vrsto nacionalne mladine, med katero je za prapori stopal tudi precejšen oddelke članic, se je slavnostni manifestaciji pridruživale z navdušenim odzivanjem. Obhod, ki se ga je udeležilo, nad 2000 Orjunašev, se je izvršil v najdostojnejšem redu in je v ljubljanskem narodnem občinstvu pomnožil radost nad veselim dogodkom in ljubezen do kraljevske obitelji.

Danes državni praznik

Pokrajinska vlada razglašala: «Danes zjutraj, 6. septembra, je kraljica Marija rodila moško dete, ki postane po določilih člena 56 naše ustave prestolonaslednik kraljevine Srbije, Hrvatov in Slovencev». Vsi delavci ministrstva notranjih del praznuje se ta radostni dogodek dne 7. t. m. kot državni praznik. V tujakšnji stolnici sv. Nikolaja vrši se slovesna služba božja ob 10. uri, v pravoslavni kapeli ob 9. uri, v evangelijski cerkvi pa tudi ob 10. uri. Po defileu se bo na sedežih okrajnega glavarstva vršila slovesna zahvalna služba božja istokalo dne 7. t. m., v ostalih krajih pa na praznik, dne 8. t. m.»

Odmev veselja dogodka v Mariboru

Vest o rojstvu prvega jugoslovanskega prestolonaslednika je prispela v Maribor večeraj dopoldne. Par minut pozneje so zaplapolale v mestu narodne in državne zastave. Posebno pester je bil pogled na okrašeno Gosposko ulico. Proti popoldnevu so pričeli s Kalvarije doneti gromki topovski strel, 101 po številu, ki so jih ustrelili gojenici artiljerijske podoficirske zvečer. Zvečer pa je ob ogromni udeležbi občinstva priredilo vojaštvo z godbo po ulicah bakljado. Po mestu je sploh vladalo ves dan veselo razpoloženje in

K fuziji SKS z zemljoradniki

Kakor kronisti smo zabeležili poročilo iz Beograda, da je delegacija SKS na zemljoradniškem kongresu v Čurugu stopila v pogajanje, po kojem se ima SKS združiti s srbsko zemljoradniško stranko. Ta informacija se potrjuje v «Kmetijski listu». Načelstvo SKS je sporazum odobrilo. Le glede oblike se je radi ložjega stališča v javnosti sklenilo stvar prikazovati tako, da ostane navidez ime SKS, a zato je vseeno le pokrajinska podružnica srbske zemljoradniške stranke. Izdalo se je tudi navodilo, da se ima držati ta osemembra širšim krogom bolj tajno.

Stvar je za naše politično življenje tako važna, da zasluži polnega pojasnila. Kakor se je zdaj razvila, je posledica taktike vodstva SKS od lanske jeseni.

Leta 1921. je prišlo do razpada zemljoradniškega kluba v Beogradu in je bilo upati, da pride do čim tesnejše napredne koncentracije. Ob volitvah pa se je SKS postavila na ostro stanovsko stališče ter izrecno izjavila, da se s strankami, ki ne zastopajo izključno kmetijskih interesov, ne veže. Vsi del tega je nastopilo usodno cepljenje, čegar uspeh je bil, da je SKS dobila enomno podkločniški mandat na Kranjskem, medtem ko je številno glasov JDS zraslo za 2000 in je izdatno prekobil glasove, dane za SKS. Tudi po volitvi je SKS kljub enoglasnemu ključu po napredni koncentraciji nadaljevala politiko stanovske izolacije. Cisto naravno je, da zdaj išče zaslombo pri stranki, ki vsaj po imenu zastopa enakost stališča. Ros je, da je interes srbskega in vojvodinskega poljedelca bistveno drug nego interes slovenskega selaka, a preko vsega se upa priti

V drugih krajih Slovenije

Iz Celja, Ptuja, Novega mesta, Kranja in drugih mest ter krajev nam poročajo, da je bila vest o rojstvu prestolonaslednika povsodi sprejeta z veliko radostjo. Zlasti tudi na Bledu je prebivalstvo dajalo duška svojemu veselju, saj smatrajo Blejci prestolonaslednika napol za svojega. V vseh krajih Slovenije so hiše okličene z zastavami in ljudstvo brez razlike stanu izraža svoje veselje nad radostnim dogodkom v kraljevskem domu.

V Zagrebu in na Hrvaškem

V Zagrebu se je raznesla radostna vest v zgodnjih dopoldanskih urah. Ob 9. je artiljerija pričela s topovskimi strelami proslavljati radostni dan. Javne zgradbe in tudi jako mnoge privatne hiše so razobesile zastave. Tudi iz ostalih hrvaških mest in krajev javljajo, da je rojstvo prestolonaslednika izzvalo splošno zadovoljstvo.

RODOVNIK NAŠEGA KRALJEVSKEGA DOMA

Ustanovitelj kraljevske dinastije Karagjorgjevičev je Karagjorgje Petrovič, rojen leta 1782. v vasi Viševac. V srbski vstaji proti Turkom se je postavil na čelo srbskega naroda in se boril dolga leta za svobodo Srbije. Poročen je bil s hčerko kneza Nikola Jovanovića, Jeleno, in je umrl leta 1817. nasilne smrti v Rađovanju pri Smederevu.

Karagjorgje all knez Crni Jurij je imel 6 otrok. Njegov najmlajši sin Aleksander Karagjorgjevič je bil leta 1842. izvoljen za kneza Srbije, a se je v smislu sklepa narodne skupščine leta 1858. odpovedal prestolu in odšel v Avstrijo, kjer je umrl v Temelvaru. Njegovo truplo je bilo pokopano na Dunaju.

Knez Aleksander je imel 7 otrok, od katerih je bil tretji, Petar, rojen dne 29. junija 1844., kralj Srbije od 2. junija 1. 1903., a kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev od 18. novembra 1918. Kralj Peter je, kakor znano, izvršil veliko delo osvobodjenja in ujedinjenja našega troedinjega naroda in je dobil zato po smrti na slovo kralj Peter I. Veliki Osvoboditelj. Kralj Peter je bil poročen s hčerko črnogorskega kralja Nikole I., kneginjo Zorko, ki je umrla 4. marca 1890. na Cetinju.

Kralj Peter je imel petero otrok, od katerih je četrti sedanjí naš kralj Aleksander I., rojen dne 4. decembra 1888 na Cetinju, prestolonaslednik od 27. marca 1909., regent od 11. julija 1914., a kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev od 16. avgusta 1921. Od ostalih otrok kralja Petra živita še kraljevič Gjorgje, rojen 27. avgusta 1887. na Cetinju, ki se je 27. marca 1909. odpovedal prestolu, in pa kneginja Jelena, rojena 23. oktobra 1884. na Reki, ki je bila poročena z ruskim velikim knezom Ivanom Konstantinovičem, katerega so 1. 1918. ubili boljševiki. Princeza Jelena ima sina Vsevoloda, rojenega 7. januarja 1914. v Petrogradu.

Kralj Aleksander I. se je poročil dne 8. junija 1922. v Beogradu z Marijo, hčerko rumunskega kralja Ferdinanda in kraljice Marije. Mlada kraljica si je takoj osvojila simpatije vsega naroda, ki je z nestrpnostjo pričakoval veselja dogodka.

REŠIMO SOKOLSKI TABOR!

V soboto večer velika prireditev Sokola I. na trgu Tabor.

Politične beležke

Dr. Bogumil Vošnjak izjavlja v «Kmetijski listu», da ne snuje nove stranke, ampak ostane «kmetijec». Lahko bi dokazali, kaj sta on in mali Dofenig govorila po Stajerskem. Kar smo hoteli, smo dosegli. V kalnem se ne bo ribarilo. Napad in norčevanje iz dr. Zerjava in Kukovca bi si pa g. Bogumil lahko prihranil. Revanš bi bil pjav lahek. Morda sta ta dva gg. zdaj spregledala, kakšnega značajneža sta predobrodušno podpirala. V ostalem je izjavo obeh državnikov že «Kmetijski list» sam dovoljno ocenil s tem, da jo je porinil kot «Poslano» v izvenuredniški del lista tik pod razpravo o umetnem valjenju laje...

Tretje londonsko pismo, Zagrebški listi objavljajo tretje Radičevo pismo iz Londona, datirano 26. avgusta. Radič popisuje, kako ga je v hotelu obiskal zna ni «bugaraš» poslanec Noel Buxton, razložil mu, kaj je že vse storil za hrvaško stvar in prosil Radiča, naj mu pové, kaj bi Angleži zamogli storiti za hitro in povoljno rešitev hrvaškega vprašanja. Buxton je, kakor pravi Radič, v neki delavski politiki šel prireditelj za par predavanj o hrvaških razmerah. Nadalje poroča Radič, da je prejel več pisem od raznih angleških publicistov in korespondentov, tudi od Seetona Watsona, ki mu objavlja, da ga bo predstavil nekemu politiku, ki je največ storil, da je Beograd najprej postal središče in nato gospodar nove politične situacije... O visokih angleških politikih torej Radič še vedno govori brezimno. Zato je tudi tretje Radičevo pismo najbolj značilno v onih pasusih, kjer govori o povabilih na čajanke in o vračanju gostoljubnosti, katero je Radič lani v Zagrebu in Zagorju izkazoval angleškim gostom. Radičeva pisma so zgovorni dokaz njegove popolne blamaže z «angleško» akcijo.

Muslimani kot informatorji. Te dni so se v Zagrebu mudili delegati jugoslovenske muslimanske organizacije z narodnim poslancem g. Alićem na čelu, ki so se sestali z vodstvom HRSS, da se informirajo o položaju po Radičevem odhodu v inozemstvo. Govorili so tudi z nekaterimi uglednimi zajedničarji. JMO je poslala delegate, da zberejo povsem točne in podrobne informacije v Zagrebu in v Ljubljani, da bo po njihovem izvestju mogla zavzeti svoje stališče napram novi situaciji. Kakor poročajo zagrebški listi, so muslimanski delegati v terek nadaljevali svojo pot v Ljubljano. V Zagrebu jih je vodstvo HRSS naprosilo, naj mu ob svojem povratku iz Ljubljane poročajo o položaju, posebno še o stanju dr. Koroščevih razgovorov z radikalnimi politiki ter o razpoloženju v Sloveniji, predvsem v vrstah SLS. Pričakovano, da se bo dr. Korošec potrudil v Zagreb in osebno podal vodstvu HRSS informacije o najnovejših dogodkih, se ni s izpolnil. Dr. Korošec ne kaže nikaže naklonjenosti, da bi se posvetoval s svojimi hrvaškimi zavezniki. Ker pa vodstvo HRSS reprezentira glavno večino v revizionističnem bloku, mu je za malo, da bi ono hodilo v Ljubljano po informacije. Tako so torej muslimanski delegati krenili na Kranjsko.

Dopisi

VIZMARJE PRI LJUBLJANI. V odgovor na dopis «Slovenca» z dne 4. septembra imam pripomniti sledeče: Očudim se dopisniku kot naobraženca, da spravlja prisluškovane pogovore posameznih družb v javnost. To ni možato! Ako se kdo čuti utaljenega, naj pove dotičnemu v obraz. Na prenešene pogovore pa ne bo nikdo odgovarjal, ker se njih prvotno besedilo v ženskih službah najraje potvori. Sicer pa Vam svetujemo, da ne hujskate vizmarjskih fantov na mirne ljudi. — Sentivčan — gost.

GORJE PRI BLEDU. Dne 9. septembra odkrijemo pri nas na slovesen način spomenik v svetovni vojni padlim vojakom gorjanske občine. Izkazal ga je radoviški kamnosek in soglasna sodba vseh, ki so spomenik videli je, da se je z njim prav posebno izkazal. Na mramornati plošči so ovekovečena 103 imena padlih domačinov vojakov. Spomenik velja 20 tisoč Din in so si zanj stekli največ zaslug gg. Jernej Cundrič, pletarski učitelj in predsednik invalidov, župan in podpredsednik Josip Zajc, tajnik in blagajnik Jurij Simić in Vinko Rožič.

TRBOVLJE. Na poročila raznih časopisov, da vodijo sedaj povsem ponesejeno rudarsko stavko brezvestni kleriki: kalcij, ki jim ni za ubogo zapeljano delavstvo, ampak za ribarenje v kalnem in za morebitni politično-strankarski profit — moramo konstatirati — da naši klerikalni voditelji stavke — predvsem skriti generali: naš župnik in kaplan niso vedno proti rudniku in čifutskemu kapitalistom (kakor sedaj tako radi nazivajo trbovaljsko družbo), ampak stvar je za kulisman drugačnat Poslušajte delavci! Ob novem letu dobijo ti gospodje krasne nagrade — več tisočakov od rudnika in ob 50-letnici, ko je uradništvo prejelo dvojne ali trojne plače — so se ti gospodje (rešitelji delavstva) pomešali med uradnike in dobili na roko lepe tisočake — delavec, ki dela — pa figol Bog zna, zakaj vse to? Ali ne smrdi taka zakulisna dvojna igra po kravji kupčiji za naše žulje in proti vašim koristim? Preudarite sami — potem jim pa še nadalje izvolite izročiti zaupanje in vaše interese. Ej, klerikalec in bisaga, to je eno in isto, kaj ne gospod Janez? Kaj pa poreče družba k tej klerikalni hvaležnosti — nas pa prav nič ne briga! — Bog-i narodi!

PETROVČE. Kakor ste že poročali, si je kralj Aleksander I. na potu na mariborsko razstavo ogledal keramični tvornici v Libojah (pravilno v Kasazah) v spremstvu kneza Arzena. Kralj je z zanimanjem sledil razkazovanjem in pojasnjevanjem v polnem obratu se vršečih del od strani tamonjšnega uradništva pod vodstvom tvorniškega upravitelja majorja g. Sabljaka. Ogledal si je obe tvornici: bivšo Schütztovo in bivšo «Zagorko», ki sta sedaj obe last delniške družbe. Zlasti so mu ugajali izdelki v skladniških, kjer si je izbral razne posode. Po ogledovanju je kralj s spremstvom obdeval v salonu tvorniškega upravitelja. V spomin na visoki obisk bo družba vzdala v lastni tvornici izgotovljeno spominsko ploščo. Kralju sta tvornici s svojimi izdelki tako ugajali, da jih bo prihodnje leto zopet posetil in sicer v družbi svoje vzvišene soproge. Mudi se je v Libojah 2 uri že na potu skozi Petrovče so spoznali ljudje svojega kralja; nestrpo so pričakovali, kdaj se vrne. Na povratku so ga zlasti v Petrovčah vzhileno pozdravljali in mu v avto sipali cvetke in šopke. Kralj se je prijazno zahvaljeval za spontano prirejene ovacije, med narodom pa je šla od ust do ust novica o visokem obisku.

PROSVETA. Ljubljanska drama: Sobota, 8.: «2 X 2 = 5». Ljubljanska opera: Petek, 7.: «Rigoletto». Gostovanje ge. Wesel-Polla iz Zagreba in tenorista g. dr. Mihaela Nasta iz Budimpešte.

Ljubljanska drama. «2 X 2 = 5», duhovito in zabavno komedijo Danca Wleđa so sinoči igrali v naši drami. Uprizoritev je bila prav dobra, akterji so bili vsi na solidni višini, tako, da bi jim delali krivico, če bi imenovali samo nekatera imena. Občinstva je bilo malo, zato pa so bili vsi navzoči v enaki meri odškodovani za poset predstavi, ki je bila nagrajena z zmerno, toda odkritostno pohvalo.

Popravljamo. V večerajšnje naše poročilo o operni predstavi «Seviljskega brivca» v sredo zvečer se je vrnila ne ljuba pomota. Citati treba, da je občinstvo živahno akklamiralo gosp. Wesel-Pollo, gospoda Betetta in gospoda Zupana (namesto Zormana).

Prvenstvena tekma Maribor : Rapid. V nedeljo popoldne se vrši v Mariboru prvenstvena tekma med najmočnejšima mariborskima kluboma Rapidom in Mariborom. Za tekmo vlada v Mariboru že sedaj ogromno zanimanje, saj bosta merila svoje moči v odločilni borbi stara tekmeča, ki sta po svoji moči približno enaka, čeprav ima Maribor vsekakor več izgledov za zmago kakor Rapid.

Moto klub Slovenija s sodelovanjem kolesarske Ilirije priredi ob priliki III. ljubljanskega velesletna velike medklub-

ške dirke na praznik dne 8. septembra. Ob 9. predpoldne se vrši hitrostna tekma na progi Gaštaj-Medvode. Cilj v Medvodah v bližini gostilne Bohinec. Start v kategorijah po cilindriki vsebini. Popoldne ob 4. hitrostna tekma kolesarjev in motociklistov na Ljubljanski grad. — Start na Karlovski cesti, cilj v drevoredu pod gradom. V vsaki kategoriji eno častno darilo in 2 srebrni plaketi. Zmagovalec z najboljšim časom v obeh tekmah z istim strojem si pribori srebrni pokal M. K. S. Darila se razstavi v petek pri tvrdki J. Gorec v Ljubljanski kreditni banki. Prijava do 7. t. m. pri g. Baragi, Jugobanka, Kolodvorska ulica, kjer se dobe tudi propozicije.

Vsem Slovincem in Slovenkam!

Vile Rojenice so obdarile prvič jugoslovensko kraljevsko hišo. Narodil se nam je prestolonaslednik. Vsa država se raduje, vsi jugoslovenski rodoljubi in rodoljubke čestitajo kralju Aleksandru in kraljici Mariji ter prosijo Usodo, naj boše mila in dobra novorojenicu.

V teh srečnih urah, ko razmišljate, kako bi dali izraza svojim čustvom in željam, se naše društvo obrača do Vas a prošnja :

Spominjajte se v najradostnejši sredi največjih nesrečnikov!

Spominjajte se sirot brez otcov in majk, bednih otrok in mater!

Spominjajte se našega «Dečjega in materinskega doma kraljice Marije» v Ljubljani!

V počaščenje rojstva prvega sina naše prve jugoslovenske kraljice in pokroviteljice našega «Dečjega in materinskega doma», pošiljajte verila in godovnice odboru tega našega društva! Prosimo!

Društvo «Dečji in materinski dom kraljice Marije».

Dopisi

VIZMARJE PRI LJUBLJANI. V odgovor na dopis «Slovenca» z dne 4. septembra imam pripomniti sledeče: Očudim se dopisniku kot naobraženca, da spravlja prisluškovane pogovore posameznih družb v javnost. To ni možato! Ako se kdo čuti utaljenega, naj pove dotičnemu v obraz. Na prenešene pogovore pa ne bo nikdo odgovarjal, ker se njih prvotno besedilo v ženskih službah najraje potvori. Sicer pa Vam svetujemo, da ne hujskate vizmarjskih fantov na mirne ljudi. — Sentivčan — gost.

GORJE PRI BLEDU. Dne 9. septembra odkrijemo pri nas na slovesen način spomenik v svetovni vojni padlim vojakom gorjanske občine. Izkazal ga je radoviški kamnosek in soglasna sodba vseh, ki so spomenik videli je, da se je z njim prav posebno izkazal. Na mramornati plošči so ovekovečena 103 imena padlih domačinov vojakov. Spomenik velja 20 tisoč Din in so si zanj stekli največ zaslug gg. Jernej Cundrič, pletarski učitelj in predsednik invalidov, župan in podpredsednik Josip Zajc, tajnik in blagajnik Jurij Simić in Vinko Rožič.

TRBOVLJE. Na poročila raznih časopisov, da vodijo sedaj povsem ponesejeno rudarsko stavko brezvestni kleriki: kalcij, ki jim ni za ubogo zapeljano delavstvo, ampak za ribarenje v kalnem in za morebitni politično-strankarski profit — moramo konstatirati — da naši klerikalni voditelji stavke — predvsem skriti generali: naš župnik in kaplan niso vedno proti rudniku in čifutskemu kapitalistom (kakor sedaj tako radi nazivajo trbovaljsko družbo), ampak stvar je za kulisman drugačnat Poslušajte delavci! Ob novem letu dobijo ti gospodje krasne nagrade — več tisočakov od rudnika in ob 50-letnici, ko je uradništvo prejelo dvojne ali trojne plače — so se ti gospodje (rešitelji delavstva) pomešali med uradnike in dobili na roko lepe tisočake — delavec, ki dela — pa figol Bog zna, zakaj vse to? Ali ne smrdi taka zakulisna dvojna igra po kravji kupčiji za naše žulje in proti vašim koristim? Preudarite sami — potem jim pa še nadalje izvolite izročiti zaupanje in vaše interese. Ej, klerikalec in bisaga, to je eno in isto, kaj ne gospod Janez? Kaj pa poreče družba k tej klerikalni hvaležnosti — nas pa prav nič ne briga! — Bog-i narodi!

PETROVČE. Kakor ste že poročali, si je kralj Aleksander I. na potu na mariborsko razstavo ogledal keramični tvornici v Libojah (pravilno v Kasazah) v spremstvu kneza Arzena. Kralj je z zanimanjem sledil razkazovanjem in pojasnjevanjem v polnem obratu se vršečih del od strani tamonjšnega uradništva pod vodstvom tvorniškega upravitelja majorja g. Sabljaka. Ogledal si je obe tvornici: bivšo Schütztovo in bivšo «Zagorko», ki sta sedaj obe last delniške družbe. Zlasti so mu ugajali izdelki v skladniških, kjer si je izbral razne posode. Po ogledovanju je kralj s spremstvom obdeval v salonu tvorniškega upravitelja. V spomin na visoki obisk bo družba vzdala v lastni tvornici izgotovljeno spominsko ploščo. Kralju sta tvornici s svojimi izdelki tako ugajali, da jih bo prihodnje leto zopet posetil in sicer v družbi svoje vzvišene soproge. Mudi se je v Libojah 2 uri že na potu skozi Petrovče so spoznali ljudje svojega kralja; nestrpo so pričakovali, kdaj se vrne. Na povratku so ga zlasti v Petrovčah vzhileno pozdravljali in mu v avto sipali cvetke in šopke. Kralj se je prijazno zahvaljeval za spontano prirejene ovacije, med narodom pa je šla od ust do ust novica o visokem obisku.

PROSVETA. Ljubljanska drama: Sobota, 8.: «2 X 2 = 5». Ljubljanska opera: Petek, 7.: «Rigoletto». Gostovanje ge. Wesel-Polla iz Zagreba in tenorista g. dr. Mihaela Nasta iz Budimpešte.

Ljubljanska drama. «2 X 2 = 5», duhovito in zabavno komedijo Danca Wleđa so sinoči igrali v naši drami. Uprizoritev je bila prav dobra, akterji so bili vsi na solidni višini, tako, da bi jim delali krivico, če bi imenovali samo nekatera imena. Občinstva je bilo malo, zato pa so bili vsi navzoči v enaki meri odškodovani za poset predstavi, ki je bila nagrajena z zmerno, toda odkritostno pohvalo.

Popravljamo. V večerajšnje naše poročilo o operni predstavi «Seviljskega brivca» v sredo zvečer se je vrnila ne ljuba pomota. Citati treba, da je občinstvo živahno akklamiralo gosp. Wesel-Pollo, gospoda Betetta in gospoda Zupana (namesto Zormana).

Prvenstvena tekma Maribor : Rapid. V nedeljo popoldne se vrši v Mariboru prvenstvena tekma med najmočnejšima mariborskima kluboma Rapidom in Mariborom. Za tekmo vlada v Mariboru že sedaj ogromno zanimanje, saj bosta merila svoje moči v odločilni borbi stara tekmeča, ki sta po svoji moči približno enaka, čeprav ima Maribor vsekakor več izgledov za zmago kakor Rapid.

Moto klub Slovenija s sodelovanjem kolesarske Ilirije priredi ob priliki III. ljubljanskega velesletna velike medklub-

Objave

× One, ki se udeležo odkritja spominske plošče ruskim žrtvam ob Triglavskem jezeru, opozarjamo, da je vožnja tja in nazaj znižana za 25 odst. Pravilno do olajšave pa imajo samo dotični, ki s prekrbno legitimacijo od odborovega tajnika J. Zupančiča (uredništvo «Slovenskega Naroda»). Legitimacije se bodo dajale samo danes dne 7. septembra do 12. ure.

× Ljubljanski akademski športni klub (L. A. S. K.), priredi pod pokroviteljstvom častnega domaškega komiteja v petek, dne 7. septembra ob 20. uri v prostorih hotela «Tivoli», oziroma v službu slabega vremena v Narodnem domu vrtno zabavo. Klub priredi zabavo za nakup najnujnejših športnih potrebščin. Vsi cenjeni povabljeni, ki bodo vstopili v klubovo geslo: Mens sana in corpore sano, si bodo gotovo utrgali par ur ter nas obiskali. — Centralni upravni odbor.

× Kult. in gosp. društvo na Barji priredi v nedeljo dne 9. septembra pri «Mokarju» na Barji. od 8. ure popoldne do 11. ure zvečer domačo veselico. Na sporedu je petje, kajliva pošta, prosta zabava, pristne kranjske klobase in dobra kapljica. Vstopnina 3 Din.

× Gremilj trgovcev v Ljubljani opozarja vse svoje člane na sklep gremiljnega občnega zbora z dne 9. maja 1909. ki prepoveduje članom dajati svojim ožjemalcem novoletna in velikonočna darila, dalje denarne prispevke in pa darila v naruri za prirejanje različnih veselje in tombol. Ta sklep občnega zbora je danes v veljavi in bo gremilj postopal proti onim, ki bi ga kršili v smislu § 8 grem. pravil. — Načelnik Fran Stupica.

× Mestna zastavljajnica v Ljubljani naznanja, da se vrši tomesedna dražnja v januarju 1923. zastavljenih predmetov, v četrtek dne 13. septembra ob 3. uri popoldne.

× Slovensko pevsko društvo Mostje priredi v soboto dne 8. septembra vrtno veselico na vrtu g. Josipa Erbetička. Spored: petje, godba, ples in druga zabava. Začetek ob 8. uri popoldne. Vstopnina 3 Din. K obilni udeležbi vabí odbor.

× I. redna skupščina skavtske župe za Slovenijo se vrši v nedeljo dne 9. septembra ob 10. uri na realki v Ljubljani. Vabijo se vsi stegovodje in čestovodje včlanjenih stegov, vsi skavti in planinke, dobrotvori in prijatelji skavtizma, da se udeležo te skupščine, ki je posebej važna za nadaljnji razvoj naše skavtske organizacije, ker se prvič voli odbor.

× Razstava skavtskih del. Naši mladi skavti in planinke razstavijo razna svoja dela. Razstava je otvorjena 8. in 9. septembra 1923. od 9. do 18. ure za srednjehletniški (obrtni) šoli. Vstop prost. Ogledje si razstavo, ki je prva te vrste v Sloveniji in ki nam kaže delavnost naših skavtov in skavtinj.

× Higijenična česalnica za dame G. Fetteh-Frankheim, Ljubljana, Kongresni trg 19. Negovanje las. Ondulacija. Barvanje z L'Oreal Henné. El. masaža lic. Manikura. Izvršuje vsa lasna dela. Kupuje odpadene in odrezane lase po najvišji dnevni cení. Parfumerija.

× Glasbena Matica — podružnica Novo mesto je začela svoje šolsko leto s dnem 1. septembra. Sprejemajo se učenci vsaki dan od 10. do 12. ure v Narodnem domu.

× Novo mesto. V petek in soboto 7. in 8. septembra se priredi v Narodnem domu mladinska igra «Leja», izvireno iz mladinskega pisatelja g. prof. Modra Jana. Pevske točke uglasbil veleznalni skladatelj g. prof. Förster. Igraj otroci.

× Tečaj za strojeplajš in stenografijo. Na zasebnem učilišču Legat v Mariboru začnejo novi tečajji za strojeplajš in stenografijo dne 1. oktobra in trajajo 4 mesece. Vpisovaje in pojasnila v trgovini s pisalnimi stroji Legat, Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 6.

× Drž. trgovska akademija v Ljubljani. Definitivno vpisovanje v prvi letnik se vrši 11. in 12. septembra. Ista dnevno vpisuje ravnateljstvo tudi dijake ostalih letnikov. Ponavljalni izpiti bodo dne 1. septembra. Začetek rednega pouka 15. septembra ob 8. uri zjutraj.

× Mestna ženska realna gimnazija Ljubljani. Petrazredna osnovna šola Vpisovanje v vse razrede dne 11. septembra od 9. do 11. ure v poslopju liceja na Bleiweisovi cesti. Krstni list in pričevalo o cepljenih kozah. V višje razrede se ne sprejemajo nove gojenke. L. oej: 8 šolskim letom 1923./24. ostanele še razreda V. in VI. Vpisovanje gojenke, ki želijo nano-vstopiti v eno ga izmed teh dveh razredov, se vrši dne 9. septembra od 9. do 10. ure. Sprejem izpiti za te gojenke so 10. septembra 8. uri. Stare gojenke so javijo 11. septembra od 9. do 11. ure. Ženska realna gimnazija: I. razred se ukine. Vpisovanje nove gojenke v II.—VIII. razr. dne 9. septembra od 9. do 10. ure. Zadrž. pričevalo in krstni list. Sprejemni izpiti 10. septembra ob 8. uri. Stare gojenke so javijo 11. septembra od 9. do 11. ure. Ponavljalni in dodatni izpiti za licej gimnazijo se vrše 7. in 8. septembra v kocrat ob 8. uri. Vpisnina in prispevek za učila za gojenke Hojca in gimnazija 15 Din. Enoletni trgovski tečaj: Vpisovanje dne 29. septembra od 9. do 10. ure. Sprejemni izpiti dne 30. septembra. Enoletna gospodinjska šola: Vpisovanje dne 1. oktobra od 10. do 12. ure.

II. ljubljanski velesejem

Včerašnji promet na sejmšču

Okrog 18.000 posetnikov.

Solnce, ki je skušalo pogledati v naših posetnikov na razstavnih prostorih. Vseh udeležencev je bilo okrog 18.000. Glavni avaj je bil, kakor sploh vse dni, poljedne. Dopoldne prihajajo na sejmšču ponjaveč trgovci in drugi kupci.

Tuji, ki so prispeli včeraj na sejem, so bili iz Vrha, Ade, Sombora, Nove Kaniže, Bosanskega Broda, Pribzene, Prištine, Skoplja, Bihača, Brčke, Banjaluke, Zagreba, Sarajeva, Siska in Rakoka. Nadalje so prispeli Slovenci iz Trsta, 150 Čehoslovancev, Italijanov iz Verone, zastopnik trgovske zbornice v Solunu in drugi inozemci, ki so povpraševali po raznem razstavljenem blagu. Italijani so se predvsem zanimali za izdelke iz lesa. Zai, da je letos ta stroka zelo slabo zastopana. Lesna industrija, za katero vlada veliko zanimanje, bi delala letos izredno dobre kupčije. Beograščani, ki prihajajo letos na sejem, so povečini trgovci, ki se zanimajo za razne stroke. Vseh kupcev, ki so bili včeraj na sejmšču, je bilo okrog 800.

Izreden je bil včeraj tudi obisk raznih strokovnih šol, ki so prišle ogledat si sejem. Tako so prispeli vajenci iz Maribora, Celja, Kranja, Radovljice ter med drugimi trgovske akademije iz Novega Sada. Vseh šol je bilo 15.

Priljubno dobre kupčije so delale včeraj še stroke, posebno tekstilna, konfekcijska, usnjarska in papirna. Kupčijskega prometa je bilo za okoli 30 do 40 milijonov dinarjev. Radi hude denarne krize se kupčija razvija večinoma na odprti račun.

Načelnik ministrstva za trgovino in industrijo g. Milivoje Savič, ki je govoril z ravateljem g. Dularjem, je jako hvallj razpredelbo sejmšču kakor sploh organizacijo sejma. Podobno se je izrazil tudi član uredništva londonske „Morning Post“, ki je predvčeršnjim posetil ljubljanski velesejem.

Na informativni seji sejmškega upravnega odbora, ki se je vršila predvčeršnjem, se je poročalo o dosedanjih uspehih razstavljalcev, ki so jako zadovoljivi, in je odbor sklenil, da ostane ljubljanski velesejem stalna institucija, ker so izgledi, da postane ta sejem eno najvažnejših tržišč jugoslovenske industrije.

Sejem se razvija brez večjih nerednosti in brez incidentov. V vinskem oddelku je sicer stalno veselo in imajo vinarne mnogo posla, vendar do kakih izgredov še ni prišlo. Na sejmšču so prijeli včeraj 30 oseb z napačnimi legitimacijami. Napovedujejo se še veliki poseti iz Hrvatske in zlasti tudi iz Slovenije, od koder se obeta predvsem v nedeljo velik obisk.

Tuji posetniki sejma. Včeraj je prišlo največ udeležencev iz Hrvatske in Bosne. Stevilen je bil tudi prihod iz Srbije, predvsem iz šumadijskih mest. Med odličnimi gosti je omeniti Henri Vialarsa, člana trgovske zbornice v Rodezu in cenzorja Banque de France, Schraffa, ravnatelja papirnice v Reitingenu, dr. L. Markovića, zastopnika Novega Sada in V. Ljubica, atašea konzulata v Celovcu.

Pisalni stroj „Continental“ na ljubljanskem velesejmu! Ta znameniti pisalni stroj je videti v paviljonu „G“, koja 203-a, tvrdke Ant. Rud. Legat, Maribor. Interesanti naj ne zamude si ogledati ta stroj. Tvrdka je tamkaj tudi razstavila izvrstne računske stroje in tudi pisalne stroje različnih sistemov, veliki in mali ter tudi s črtilico.

Domača podjetnost se zrcali tudi, v najnovejšem času ustanovljeni „Eta“, tovarna gorčice v Kamniku, prvi te stroke v Jugoslaviji, katera ima zaznamovati že izredne uspehe z ozirom na svoj prvotni izdelek, kateri prednjači vsem tujezemskim sličnim proizvodom. — Prav

okusna je izložba v paviljonu L, oddelek 472 ter opozarjamo interese na isto.

KRANJSKA INDUSTRIJSKA DRUŽBA, JESENICE, GORENJSKO.

Železna industrija je bila v bližini Jesenice in Javornika razvita že v drugi polovici 14. stoletja. Razni obrati in njihova, podružnice pa so čisto menjale svoje lastnike. Leta 1809. pa se je ustanovila v Ljubljani Kranjska industrijska družba, ki je pokupila večino tedanjih gorenjskih fužin z vsemi pripadajočimi rudokopi in gozdovi. Leta 1897. je postavila družba v Šklednju pri Trstu modern fužinarski obrat z plavži. Svoje tovarniške obrate je družba vedno razširjala in izpopolnjevala. Leta 1906. je pridobila družba tudi v Bistrici v Rožu na Koroskem tovarno za tenke žice, žične vrvi in čevljarske žeblje.

Ob izbruhu svetovne vojne je bila družba obrat na višini. V prvem vojnem letu je družba ustavila železarne pri Trstu v obratu pa so ostale še nadalje Fužina na Savi in v Javorniku, katerim se je ob koncu vojne pridružila tudi električna tovarna na Dobravi.

Po končani vojni je bilo obratovanje zelo otežkočeno, ker je morala družba dobavljati potrebne sirovine iz inozemstva. Ko je bilo končno tudi to vprašanje ugodno rešeno, se je v drugi polovici leta 1920. pojavila inozemska konkurenca, ki je s svojimi cenami pričela tlačiti domače železarne. Družba je tej konkurenci sledila in je pričela svoje izdelke prodajati celo pod lastno ceno. Danes so se prilike že kolikoroliko izboljšale. Podjetje je tudi letos razstavilo na sejmju veliko zbirko raznovrstnih železnih izdelkov.

Letna kapaciteta podjetja znaša nad 2000 vagonov palčastega in obročnega železa, 750 vagonov pločevine, nad 1100 vagonov žičnih žebeljev, 1200 vagonov vlečne žice, 720 vagonov mrzlo valjanega železa v trakovi, 180 vagonov žičnih vrvi, nad 30 vagonov čevljarskih žebeljev, 880 vagonov strojne železne litine, 700 vagonov elektrod itd. Obiskovalce velesejma opozarjamo na te izdelke, ki so razstavljeni v obilnih količinah.

KARTONAZNA TOVARNA IN PAPIRNA INDUSTRIJA IV. BONAC, SIN, LJUBLJANA.

Podjetje izdeluje vsake vrste kartonaž od preproste do najfinejših luksuznih opreme. Princip firme je najstrojja realnost in prvovrstna kakovost blaga, radi česar se njeni fabrikati na vseh tržiščih iskani.

Proizvajajo se n. pr.: navadni rujavni kartoni za izvažanje ličnega blaga, skatle za slaščičarne in lekarnarje, zaklopnice vseh vrst za testenine, kavo, čaj, doze iz papirnate mase za olinjate barve, sodi za maso, razne vzorčne in druge vročice, privzete etikete, varovalci zabojev itd.

Tovarna, ki se nahaja v lastni moderni zgradbi, je opremljena s stroji najnovejše konstrukcije in z vsemi higijenskimi napravami ter ima lastno tiskarno in električno centralo. Leta 1883. ustanovljeno podjetje se je vsled znane solidnosti povzpelo do sedanje višine.

Izdelki tvornice so udomačeni po celi Jugoslaviji in so dani, če se gospodarske prilike uredijo, vsi pogoji za večji izvoz njenih fabrikatov izven meje naše kraljevine.

Razstavljeni so izdelki v paviljonu E 4, na kar opozarjamo posetnike.

«TRANSFORMATOR», ELEKTROTEHNIČNA TOVARNA D. Z. O. Z. V LJUBLJANI.

V paviljonu G 215 je razstavila tvrdka svoje fabrikate in poleg tega raznovrstni elektrotehnični material. Razstava ne dopušta upogleda v neverjetno brz razvoj te prve domače elektrotehnične tvrdke. Ustanovljena leta 1920. je pričela spomladi 1921. z obratovanjem in je v kratkem času začela dobavljati prve transformatorje izdelane v lastni tovarni. V teku dveh let je izšlo iz tvrdke več sto transformatorjev, ki stoje v obratu po različnih podjetjih Jugoslavije, večinoma v Sloveniji in na Hrvaškem, v precejšnje številu pa tudi v srbskem delu naše države.

Poleg fabricacije transformatorjev je pričela tvrdka že zgodaj z izdelovanjem stikalnih tabel in raznovrstnih stikalnih aparatov. V tovarni tvrdke so izvršujejo popravila vseh vrst električnih strojev. Na ta način je mogoče interesentom priložiti si velike stroške pri popravilih, ki bi nastali pred vsem na ta način, da bi morali iti stroji v inozemstvo. Montažni in instalacijski oddelki podjetja je dovršil v zadnjih dveh letih velike električne naprave, kakor na primer celotno električno napravo in instalacijo palače Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, električno centralo papirnice Vevče, Gorisane in Medvode, transformatorsko postajo na Jelačičevem trgu v Zagrebu in velike električne naprave pri raznovrstnih industrijskih podjetjih.

Tvrdka se pripravila na fabricacijo v velikem stilu in je v to svrhu dogradila na svojem zemljišču v Ljubljani, Dunajska cesta 75, novo veliko tovarniško poslopje, katero bo opremila s najmodernejšimi stroji. Podjetje ima na razpolago prvovrstne strokovnjake. Za vse elektrotehnične predmete, katerih podjetje ne more izdelovati še v lastni tovarni, ima tvrdka generalno zastopstvo svetovno znane tvrdke «Bergmann Elektricitätswerke Aktien-Gesellschaft» v Berlinu.

Bogata zaloga električnih motorjev, kablov, bakrene žice in vrvice, električnih žarnic, kuhalnih aparatov, raznovrstnega instalacijskega materiala, stoji interesentom vedno na razpolago.

Pisarna tvrdke se nahaja v lastnem posloppju v Ljubljani, Dunajska cesta 75 in daje vedno potrebne informacije in izdeluje brezplačno potrebne projekte in proračune.

DRAGO SCHWAB, KONFEKCIJSKA INDUSTRIJA V LJUBLJANI.

Na ljubljanskem velesejmu ima tvrdka v paviljonu I 407 razstavljene svoje proizvode moških in deških oblek, ki očitno pričajo o vsestranski solidnosti. Iz razstavljenega je razvidno, da domači izdelki glede okrasa in glede kroja ne zaostajajo za inozemskimi proizvodi.

Ze v paviljonu ima tvrdka razstavljene najfinejše obleke, a če si ogledaš njeno trgovino na Dvornem trgu št. 8, najdeš bogato zalogo vsakovrstnih oblek (modnih, sportnih, promenadnih), raglanov, površnikov, zimskih suknj, kožuhov in finih dežnih plaščev. Tvrdka ima v zalogi lastne izdelke in najnovejše kroje. Tu najdeš tudi bogato zalogo angleškega in češkega sukna ter modne in sportne predmete. Tvrdka ima tudi svoje lastno delavnico in izvršuje vsa naročila točno in solidno. Tvrdko toplo priporočamo.

PRVA GORENJSKA TVORNIČA ČAJNEGA PEČIVA A. VIDIC, JESENICE, GORENJSKO.

se je ustanovila pred dvema leti v srednje velikem obsegu ter zaslovela po svojih prvovrstnih izdelkih, tako da ni mogla zadostiti vsem naročilom. Nabaviti so se morali vsled tega še nadaljnji stroji na motorni pogon 7 po številu, tako da je v položaju zadostiti tudi največjim zahtevam. Ze itak moderno opremljena se bo tvornica izpopolnila še s novo parno pečjo, ki začne obratovati tekotom meseca. Kljub številnim strojem bo primorana tvornica tudi dosedanje delovne moči (16 po številu) v kratkem pomnožiti.

Na ljubljanskem velesejmu v paviljonu L 470 razstavljeno blago si je ogledal tudi Njegovo Velikanstvo kralj Aleksander, se prav pohvalno izrazil ter informiral o podjetju in o delovanju prisotnega lastnika A. Vidica. Vidicevo čajno pečivo ima mnogo odjemalcev tudi v južnih krajih naše države ter mu želimo mnogo uspeha.

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE V LJUBLJANI.

Družba pod firmo «Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani» se je ustanovila leta 1919. z delniško glavnico 6 milijonov kron, ki je bila površana leta 1920. na 10 milijonov in leta 1921. na 15 milijonov. Podjetje se je takoj lepo razvijalo in obstoji sedaj iz štirih obratov; v enem se izdelujejo transmisije, v drugem turbine in stroji za obdelovanje lesa, v tretjem armature in sesalke, v četrtem veliki cerkveni zvonovi.

V podjetju je zaposlenih nad 400 delavcev in veliko število vajencev. Za nas je važno dejstvo, da je to edino podjetje železne industrije, ki se nahaja popolnoma v jugoslovenskih rokah.

TOVARNA PLETENIN IN NOGAVIC M. FRANZL & SINOVI, LJUBLJANA.

Pri obhodu razstavljenih prostorov velesejma nam je nehote obstal korak pri paviljonu tovarne nogavic M Franzl & sinovi. Zadivilo se ti je oko pri teh izdelkih: pestrih nogavicah, svilenih jumperjih, volnenih jopkah, modrih kostumih! Z velikim zadoščenjem si mogel ugotoviti veselo dejstvo, da je to produkt naše industrije, domače ljubljanske tvrdke na Privozu št. 10, katere lastnik je priznan veščak G. Feliks Franzl, ime, ki je svazano s tradicijo že iz leta 1888., ko je tvrdka prvič uvozila mehanične pletilne stroje ter si mahoma pridobila s svojimi solidnimi izdelki uspehov polni sloves ter naraščajoči kontingent stalnih odjemalcev.

G. Feliks Franzl namerava, kakor čujemo, svoje podjetje razširiti ta s tem tej panogi domače industrije nuditi razmah tudi preko mej naše domovine.

To priznava narodno podjetje kar najtopljeje priporočamo.

TOVARNA ZA ZASTORE, PREGINJALJA, IN VEZENINE «STORA», D. D. V. ST. VIDU NAD LJUBLJANO.

To žisto domače podjetje se je razvilo iz majhnega početka do ene najboljših in največjih tovarn te stroke tekstilne industrije v Jugoslaviji. Danes se izdelujejo na 53 strojih (med temi veliki eksemplari po 10 m dolgi in 1 in pol m široki) enaki fabrikati, kakršni so se izdelovali s posebno skrbjo in natančnostjo le v Švici, v Češkoslovaški in v Nemčiji, prav tako lepi, okusni in kvalitativno polnovredni. Gledelece strmi nad množino raznih tehnik in vrst teh proizvodov.

Hvalevredno je stremljenje tovarne, da nudi tudi ubožnejšim slojem priliko, da si okrase svoj dom z lepim, a cenanim zastorom ali preginjalom. Tovarna ima vedno dovolj naročil ter se bo po naših informacijah še povečalo, tako, da bo mogla kriti vsjo potrebo v teh produktih cele Jugoslavije.

Omenjamo, da se je tudi Njegovo Velikanstvo kralj ogledalo paviljon «Stora» ter izrazilo svoje iznenadenje, da se tudi ta vrsta industrije proizvaja doma. Kralj si je dal zabeležiti naslov.

TVORNIČA VERIG D. D. V LESCAH PRI BLEDU.

Tvornica je ustanovljena lani in je opremljena z najmodernejšimi stroji. Izdelujejo se vsakovrstne električne varjene in kovane verige od 1 do 30 mm debelosti členov, ameriške nevarjene verige do 5 mm debelosti. Specialiteta tvornice so ladijske in kalibrirane preizkušene verige za škripe, žerjave, dvigala in železniške varnostne naprave. Tvor-

nica ima lasten hidravlični preizkuševalni stroj.

Letno proizvaja 150 vagonov. Velik del teh izdelkov se razpeča v Jugoslaviji, en del pa se izvažta v Avstrijo in zlasti v balkanske države. Podjetje skuša dobiti zveze v Egiptu in Turčiji.

Svoje izdelke ima izložene v paviljonu F 176.

TVORNIČA TRZASKIH BIČEVNIKOV, OGRIN & PERIC, LAVERCA PRI LJUBLJANI.

Podjetje se je ustanovilo pred dvema letoma. Izdeluje prvovrstne prave trzasko bičevnike iz pristnega koprivovega lesa vseh vrst in barv. Svoje izdelke razpečava po celi državi, zlasti v Sloveniji, Srbiji, Banatu, Bosni ter izvažta tudi v Češkoslovaško. Na sejmju je napravila firma že precej kupčije. Obrat se namerava povečati, čim bodo ponehale carinske ovire glede izvoza, ker so drugače možnosti izvoza ugodne.

Interesente opozarjamo na paviljon E 108.

ALBIN TURK, LJUBLJANA.

V mesecu avgustu lanskega leta si je ustanovil g. Albin Turk, sin našega uglednega meščana g. Josipa Turka, svoje podjetje, ki fungira kot glavno zastopstvo tovarne tvraskih izdelkov in špate Balkovič, Bač-Bodrog d. d. Zagreb. Zaloga teh izdelkov in zastopstvo se nahaja v Prešernovi ulici 48. G. Albin Turk ima tudi glavno zastopstvo za piškote tovarne Dragotina Wolfa sinovi, Bjelovar, različna druga zastopstva in lepo upeljano in urejeno galanterijsko trgovino.

Lastnik tvrdke pa je znan osobito tudi kot izvornik bohinskega sira. Obiskovalcem sejma priporočamo njegov lastni paviljon, ki ima št. 644.

PISALNI STROJI, FRANC BAR V LJUBLJANI.

Tvrdka, osnovana pred 5 leti, je v Ljubljani splošno znana po svojih dobrih pisalnih strojih. Zastopa firmo Glogowski & CO. Njeni Underwood-ini adicijski stroji se kupujejo ne le v Sloveniji, temveč tudi v ostalih pokrajinah Jugoslavije. Urejeno ima izvrstno mehanično delavnico za popravila pisalnih strojev.

Koja, v kateri je firma razstavila, je okusno prirejena in vzbuja zanimanje posetnikov. Kdor še ni videl, naj si ogleda H 285. Poslovni prostori tvrdke se nahajajo na Cankarjevem nabrežju 5.

«PETOVIA», D. D. V PTUJU.

Osnovano se je podjetje v letu 1919. ter pričelo z l. 1920. obratovati. Dnevno izdelata 350 do 450 parov čevljev vseh vrst in kakovosti ter razne usnjate izdelke. Podjetje je med največjimi v državi, ki izdelujejo priznano izvrstne Goodyear-Welt-čevlje, ki se po kakovosti morejo meriti s podobnimi inozemskimi izdelki.

Svoje blago razpečava po Jugoslaviji in izvažta v balkanske države, tako v Bolgarijo. Na sejmšču je tvrdka napravila že mnoge kupčije. Razstavljene imajo svoje izdelke v I 387.

«LIPOLIT», TVORNIČA UMETNEGA MARMORJA V LJUBLJANI.

se je ustanovila letos in izdeluje umetni marmor v ploščah. Povprečna mesečna produkcija znaša okrog 300 kvadratnih metrov. Doslej ima odjemalce le v Sloveniji, a s sejmjem se upa uvesti po ostali Jugoslaviji. Na sejmju je tvrdka sklenila že nekaj kupčij. Oglejte si paviljon F 190.

IZDELOVANJE ČEVLJEV, IVAN PICULIN V KRIZAH PRI TRZICU.

Tvrdka obstoja že pet let in izdeluje vseh vrst čevljev trpezine in lepih oblik, tako da se je uvedla daloč po državi. Na sejmju beleži že lepo število kupčijskih zaključkov. Opozarjamo na I 442.

DARUJTE ZA CIRIL-METODOVO DRUŽBO.

15letnica tolovajskih napadov na Slovence v Ptuj

Jutri se vrši v Ptuj skupščina Ciril Metodove družbe. 13. septembra bo 15 let, odkar se je zadnjikrat vršilo v tem mestu glavno letno zborovanje Ciril Metodove družbe, ob kateri priložilo je prišlo do krvavih spopadov med Slovenci in Nemci, ki so kot «ptujski dogodki» postali zgodovinske važnosti. Nemci in nemškutarji so uprizorili takrat napade na mirne slovenske posetnike Ciril Metodove skupščine in nemško sovraštvo do našega naroda je čitje vzplamtelo. Prvi napad na skupščinarje je bil aranžiran že na predvečer skupščine, ko se je pripeljalo v Ptuj kakih 15 Slovencev iz Ljubljane in Trsta. Pod vodstvom znanega nemškutarja Linharta jih je na kolodvoru sprejelo kakih 150 fakinov s tem, da so vpili nanje kot divjaki, pljuvali jim na obleko in v obraz, jih suvali s čevlji ter metali vanje kamenje. Tolpa Slovencev in nemškutarjev je bila oborožena z gorjačami ter udrihala z njimi po naših ljudeh. Pri tej priložnosti so imeli posebno piko na dr. Zerjavo, ki je bil takrat tajnik Ciril Metodove družbe ter nosilec mladinskega nacionalnega pokreta, ki je baš s ptujskimi dogodki napočel novo dobo v zgodovini sloven-

skega naroda. Tudi dr. Zerjavo je tolpa ukradla z glave klobuk, razven tega pa mu pri roparskem napadu odnesla torbico, v kateri je imel spise.

Ko so drugi dan došli Slovenci izstopili na kolodvoru v Ptuj, ni jih tam zbrana nemškonačionalna družba hotela pustiti v mesto. Najeti razgrajali so navalili na skupščinarje, moške in žene z gorjačami in kamenjem. Kdor se je prebil do Narodnega doma, kjer je bilo zborovanje, ni smel iz njega. Metali so gnjila jajca, črnilnike, težko kamenje na Slovence in razbijali Narodni dom ter slovenske hiše. Če se je prikazala slovenska glava na prosto, bila je takoj oblita s krvjo. Težko ranjeni Slovenci niso našli nobene zaščite. Polcija jih ni varovala, temveč celo pomagala pobijati. Ko je stopil pokojni Mihael Brenčič, oče bivšega državnega poslanca SLS Mihaela Brenčiča ml., iz Narodnega doma, je bil pobit na tla, tepen z gorjačami in kamenjem. Stražnik je stal poleg njega. Ko je tega težko ranjen g. Brenčič prosil za zaščito, se je stražnik postavil pred njega tako, da so lahko nemškutarji vdačaj še bolj udrihali po njem, sam pa mu je stonil na noge. Ko je g. Brenčič

opozoril stražnika, naj mu ne stopa na noge, ga je ta zavrnil: «Schlagt ihn nieder, den windischen Hund!» Če je kdo izmed Slovencev zavrnil psovke, je bil pretepen; če se je proti temu branil, je bil aretiran. Redarji so pri pretepih vedno nekoliko časa čakali, da so Slovenci dobili batin in da so nemški nacionalci imeli veselje. Naš poročevalec je bil sam priča, ko je neki od nemškega «Schulvereina» podpirani tapetnik z volovsko žilo, ki je bila povrhu še opremljena s svincom, tolkel po glavah Slovencev in ko je neki mariborski nemški nacionalc nekemu gospodu strgal klobuk z glave in si prilastil njegov društveni znak.

Slovenci so prišli v Ptuj le, da mirno in v zaprtih, svojih prostorih, razpravljajo o svojem manjšinskem položaju, a mesto gostoljubja so dočakali naboje. Ko sta se državni poslanec dr. Ploj in deželni podglavar dr. Jurčeta pritožila pri politični oblasti, jim je ta odgovorila, da Slovence ne more ščititi. Na sodišču pred nemškonačionalnimi sodniki Slovenci tudi niso dobili zadoščenja, še sami so bili obsojeni. Šele jutri, ko bo Družba sv. Cirila in Metoda, po 15. letih prvič svobodno zborovala, bo prvič dano zadoščenje. Zato pa je dolžnost vseh narodnočutežih Slovencev, da pobite jutri v Ptuj, da na časten, a mogočen način proslave obletnico ptujskih dogodkov. Po petnajstih letih ne bomo le v avob-

di slavili obletnico nemških tolovajstev, marveč tudi popolno zmago nad Nemci in nemčurji, zmago v svojem slovenskem Ptuj.

Publika

Publika! Publika! Koliko budalastih glav je treba za eno samo publiko! To sem slišal zvoniti v angleški knjigi, in Angleži imajo včas tudi brez gentlemstva prav. Prizadet ne more biti nihče, ker smo vsi neoporečno nesortirana publika. Sortiramo pa se po zakonih modernega veka: na sportnih igrališčih, v teatru, kinu, na zborovanjih, v kavarnah, okrog časopisja... Nekateri navedeni in drugih institucij že polagoma zožujejo terminus publike in udarjajo nanj nekaj svoj monopol. Naj jim bo, z angleškim citatom vred!

Dandanes se človek mora udeleževati povsod. Jaz se kot človek a pomankljivi instinkti sodobnosti do slej nisem slišil med sportsko publiko. Ampak enkrat moram začeti, in zato sem se v nedeljo znašel na nogometnem matchu. Priznati moram danes, da sem nekako razočaran. Ne radi nogometišev, ki so se veselo privali na zelenem polju in mi obujali spomine na tiste zlate šolske čase, ko smo se krepčili in spodtikali, da smo bili plavi in zeleni brez športskih srajc. O,

Rešimo sokolski Tabor!

Po kupni pogodbi med mestno občino in Sokolom I. v Ljubljani, s katero smo postali lastniki 6600 kvad. metrov velike parcele na Taboru, moramo zlahko del te parcele do 21. februarja 1924 zadržati s telovadnim poslopljem. V omenjeni pogodbi si je mestna občina pridržala pravico prodano zemljišče nazaj kupiti, ako bi se zadržava za zgradbo namenjenega dela zemljišča na izvršila tekoma 4 let od podpisa pogodbe računeno (pogodba je bila podpisana 21. februarja 1920.). Ako se mestna občina te pravice poslužiti, je določena kupnina na isto ceno, po kateri je Sokolu I. svet prodala. V tem slučaju nima društvo nobene pravice zahtevati kako odškodnino za zgradbo in naprave, ki so bile napravljene na prodanem svetu.

Dosedanje društvene prihranke smo porabili za ureditev letnega telovadišča (planiranje, železno ograjo, vodovod, električna razsvetljava, začasna stavba za društvene prostore, oblačnice, preje itd.). Investicije so bile potrebne. Brez teh bi sploh ne mogli prostora uporabljati. Kdo je mogel slutiti pred štiri leti ogromen porast stavbenega materiala in sedanjo politično situacijo mestne občine!

Ze preteklo leto smo se zavedali, da se nam bližajo težki dnevi velikih skrbi, kako izpolniti kupno pogodbo, ko so nam dosedaj stroški izrpal vsa društvena denarna sredstva. Vložili smo prošnjo za odložitve stavbene dolžnosti do leta 1930. Prošnjo je tedanje gerentstvo odklonilo z utemeljitvijo, naj o tem odloči bodoči občinski svet. Vložili smo ponovno prošnjo pred dvema mesecema za odložitve gradbe za dve leti. Prošnjo je ostala doslej nerešena. Naše osebne intervencije pri zastopnikih večinskih klubov v mestnem občinskem svetu so bile odločno odklonjene.

Rešimo sokolski Tabor! Odločiti se moramo v zadnjih trenutkih za delo in borbo na življenje in smrt. Bratje in sestre, kličemo Vas stare in mlade na sodelovanje. Mnogo priprav imamo že za seboj. Načrti se dovršujejo. Čaka pa nas še mnogo velikega in drobnega dela v odborih in vseh odsekih. Primitve zanj brez odlašanja. Izvršitev stavbenega programa ne sme biti samo briga bratov in sester v odborih in odsekih. Smo prešibki, premalo nas je. Naloga, ki nas čakajo so preobširne, moralno s preveliko odgovornostjo združene za malo peščico ljudi. Stavba v srednjih izmerah za naše namene bo stala najmanj 4 milijone dinarjev. Pomoč v denarnih prispevkih in v stavbenem materialu je nujna. Sokolski dom na Taboru bodi prav posebno srčna zadeva vseh sokolskih prijateljev iz vzhodne Ljubljane. Naše delo bodi vztrajno in požrtvovalno, ki ima pred seboj smoter skupnosti in idejo nujno potrebnih žrtv za bodoče življenje in razmah težen, ki živijo danes v nas. Naše delo in gnotne žrtve so posvečene idealom telesnega in duševnega zdravja v vsem narodu, so posvečene idealom človeštva, napredka, ohranitve državne svobode in poglobitve osebne državne svobode v smislu gesla «s pomočjo prosvete k svobodi». Vzročeni in plemeniti so

naši cilji. Vredni so našega življenja in napora.

Rešimo sokolski Tabor! *Kličemo v težkih urah na pomoč vse Sokolstvo.* Uvidavamo, da so vsa društva potrebna podpor, toda nobeno bratsko društvo se ne nahaja v takim izjemnem položaju kot Sokol I. Temu se — *odvzame vse.* — Ali naj bo vse to živahno delo z enim usodnim udarom ucinjeno? Ali dopustimo, da nasprotniki Sokolstva prerežejo važno žilo v organizmu celokupnega Sokolstva? Ali bo narod in naša napredna javnost s hladno brezbriznostjo gledala, da odteka iz prerezane žile življenja kipeča sila, ki je v delu dokazala svoje nesebično požrtvovanje za ideale svobode, naprednosti, naroda in države? Tu ne gre za navadno društveno vprašanje. Tabor v sokolskih rokah je edina vidna in trdna točka v službah ideje, v kateri so bili vzgojeni v naših vrstah številni sokolski delavci, ki danes plodonosno delujejo na različnih poljih po slovenskih in drugih jugoslovanskih krajih. Pade li Tabor, se je s tem zrušila gradba idealnih prizadevanj naših ljudi, starih in mladih, vseh, pa če se tudi v malih stvarih ločijo po strankarski politični pripadnosti. Vabimo vsakogar, ki želi Sokolstvu dobro, da pomaga reševati sokolski Tabor.

Na naše naloge treba gledati skozi steklo večnosti. Naš sokolski dom bo hram pravne in telesne vzgoje za stoletja. Pokolenje naj sledi pokolenju, vsako bolj popolno od drugega. Vsako naj položiti k gradbi v razvoju izpopolnjevanja, v človeških vrlih in v načelih sokolske misli svoj kamen — tja do skrajne meje človeške dovršenosti. — Iz teh splošnih vidikov opravičeno pozivljamo k živahnemu sodelovanju *vso napredno javnost.* Klic: *rešimo sokolski Tabor v Ljubljani!* naj najde prijeten odmev po širni naši domovini. Trajna in živahna bodi misel v Vas vseh, da se odigrava pri vprašanju borbe za Tabor v malem to kar imenujemo v velikem borbo za reševanje vseh važnih vprašanj morale, napredka, ljudskega zdravja v narodu in državi. V načelnih vprašanjih napredna javnost ne sme poznati popustljivosti. Veliki Tyrš nam je zapustil globoko misel moralne borbenosti z izreku «ne popuščaj, zlomi odpor». Pozum, kvišku srca, z vztrajnim delom, zvestim sokolskim načelom, zmagamo tudi velika denarna bremena! Zmaga naša, je zmaga vas vseh, zmaga sokolske misli in pričakovanj, ki jih goji narod in država do Sokola. Težka bremena moralne odgovornosti in denarnih skrbi ne moremo deliti z bodočimi sokolskimi generacijami. Verujemo, da bodo te vredne našega nesebičnega idealizma. Mi gradimo sokolski dom, da bodo naši potomci mogli v njem brezskrbno in neovirano graditi krepke značaje v sokolskih dušah, sposobnost jasnega gledanja in razumevanja, v srcih pa toplo čustvo za vse lepo in plemenito. Ta vera vam bodi najlepša nagrada in zaščena!

J. Gabrijevič, tajnik.
Dr. P. Pestotnik, starosta.
Ljubljana, 6. septembra 1923.

Je rešila življenje, žrtvo potresa pa je postal italijanski veleposlanik Giacomo de Martino. Italijansko veleposlanništvo v Tokiju in konzulat v Yokohami sta porušena. Potres je ubil tudi več članov japonske vlade, mikadova palača pa je ostala skoro nepoškodovana. Od cesarske rodbine, ki se je nahajala v prestolici, so bili ubiti: princ Higashi Kumi, princeznja Jakašina in hčerka princa Kan Yna. Vlastnik Takahashi in 20 političnih osebnosti je poginilo, ko so se sestali k posvetovanju. Ministrski predsednik Yamamoto, ki je ravno v času katastrofe sestavljal novo vlado, je komaj ušel smrti. Inozemska kolonija v Yokohami se je rešila, ker leži njen okraj na precej visokem griču. Očividci zatrjujejo, da je med požarom dosegla v Tokiju vročina 8600 stopinj Fahrenheita.

Iz Sangaja poročajo, da je otočje Bonin, ki leži 800 km od Japonske in obsega okoli 20 otokov in otočijev s 5000 prebivalci, popolnoma izginilo. Morje je pogoltnilo tudi otok Tinoskina. Otočje Bonin je postalo v zadnjem času mednarodnega značaja, ker si je ustvarila Japonska tamkaj novo bazo za svoje vojni brodovje.

Vesti iz vseh virov se strinjajo v tem, da je potres in požar uničil nad pol milijona ljudi, nad tri milijone ljudi pa je brez strehe in brez vsakih sredstev. V Tokiju je zgorelo med požarom tri in pol milijona ton riža in vsa velika skladišča svile. V terek sta bila v Tokiju zopet dva močna potresna sunka, ki sta porušila še več sto hiš, ki so ostale med velikim potresom nepoškodovane. Po poročilih iz New Yorka je potres popolnoma opustošil sledeča mesta: Tokio, Yokohama, Kamakura, Odavara, Hahlogi, Hiba, Kavaguh, Kofu, Gotenba, Koyama, Mihama, Atima, Ito, Yokosuka in Šimuda. Mesti Tokio in Yokohama sta popolnoma obkoljeni od vojaštva. Nikdo ne sme niti v mesto niti iz mesta brez dovoljenja oblasti. Večina preostalega prebivalstva kampira v bližini mest. Škoda v Tokiju se ceni na sedem milijonov jenov.

Japonska katastrofa bo imela sedaj še nedogledne gospodarske in politične posledice. Japonska bo prišla, osredotočiti vse svoje sile na lastno deželo, kar bo imelo za posledico izpremembo ravnotežja, udeleženost v ciljev v Tihem morju. Tudi Evropa bo kmalu čutila posledice. Zedinjene države bodo najbrže razširile svojo oblast, izpremenila pa se bo predvsem usoda Kitajske, ki je bila dosedaj močno odvisna od Japonske.

V 20 dneh iz Pariza v New York

Nedavno je polkovnik Mitchell, šef ameriške zračne flotije, prekosil dotodanji rekord hitrosti aeroplana. Dosegel je hitrost 360 kilometrov v eni uri. Pri tej priliki je v razgovoru s novinarji izjavil, da bodo avijatik v kratkem mogli doseči hitrost 550 kilometrov in najpozneje v petih letih tudi hitrost 650 kilometrov na uro.

Skoraj iste številke je pred kratkim v neki razpravi obelodanil francoski avijatski konstruktor Breguet. Breguet je imel v mislih samo specialne stroje, ki so zgrajeni za doseganje čim večje hitrosti. Konstatiral je, da se more danes doseči največja hitrost 400 kilometrov v eni uri. Dala pa bi se zvišati na 550 kilometrov, če bi se teža aparata mogla znižati na 1 kilogram za vsako konjsko silo (namesto 2-55 kg); s prireditvijo gibljivih kril pa tudi na 700 kilometrov. Taki aeroplani bi bili v poletu bolj podobni ribi, kakor ptici. Svoja krila bi razvili šele pri spuščanju v bližini zemlje; mogli pa bi doseči tudi hitrost 900 kilometrov, ako bi se mogli dvigniti nad 6000 metrov visoko ter se poslužiti zračnih kompresorjev, ki bi morali zelo razredčeni zrak z majhno množico kisika zgostiti, predno dospo v motor.

Te številke — pravi Breguet — pa bi ne imele praktične vrednosti. Mejo, katero danes v gospodarski praksi v resnici moremo doseči, določajo stroški za transport po toni in kilometru. A ti še ne dopuščajo nad 200 kilometrov, ako se vrši polet v višavi 2000 metrov. V višavi 6000 metrov ob posebnih kabinah in ob pogonu motorja s komprimiranim zrakom bi se dosegla hitrost 300 kilometrov.

A tudi s to hitrostjo bi mogli biti zadovoljni, ker bi v dvajsetih urah mogli dospeti iz Pariza v New York.

× **Kako se živi nad sto let?** Pred nekaj dnevi je slavila najstarejša prebivalka mesteca Sheffielda svoj 104. rojstni dan. Zove se Ani Haykin, je popolnoma sveža in se dobro počuti. Dan pred svojim 104. rojstnim dnevom je še poslušala brezlični koncert. Njeno duševno stanje je povsem normalno. Kljub svoji visoki starosti kadi tobak, pije močan čaj in je sploh veselo razpoložena. Nikoli v življenju je ni bolela niti glava niti želodec. Istočasno poročajo angleški listi o smrti neke žene, ki je nedavno slavila svoj 106. rojstni dan. 103 leta stara je ta žena sodelovala pri volitvah. V 104. letu starosti ji je zobozdravnik moral izdreti bolni zob. Njeni otroci so pomrli že pred mnogimi leti, ima pa še mnogo vnukov, pravnukov in prapravnukov. Da je doživela to visoko starost se je ženica razvalila po sledečem receptu: jej mnogo, toda o pravem času, zanimaj se za vse na svetu in ne razburjal se po ne-

potrebni! Stara ženica se ni zadovoljevala izražala o modernih devotkah s kratkimi krili in golimi rokami. Bila je ydova že 70 let.

× **Znanstveno potovanje po Tihem oceanu.** V svrhu obsežnih raziskavanj v raznih panogah znanosti odpluje koncem prihodnjega meseca iz Portmoutha jahta «Saint George», ki bo križarila v Tihem oceanu. Jahta se bo za nekoliko časa zadržala v naslednjih pristaniščih: Panama, Galapagos, Velikonočni otoki, Mangareva na otoku Pannotu, Rapa, na otoku Cook, Tahiti, Ranglora, na Maršalovih in Kokosovih otokih. Pot, katere se udeležijo več ugledeh znanstvenikov, je dolga približno 21.000 milj. Pričakuje se, da bo ekspedicija dosegla odlične uspehe. Uporabil se bo na potovanju akustični aparat, s katerim bo mogoče ugotoviti menjajočo se globlino oceana. Ekspedicija se bo med drugim bavila tudi s študijem seljenja kitov, ki v trumah menjavajo svoje bivališče.

× **Spiritistični kongres v Liegeu.** Nedavno se je vršil v Liegeu mednarodni kongres spiritistov. Na kongresu se je organizirala mednarodna federacija, ki bo imela svoj sedež v Parizu. Kongresu je predsedoval znani angleški detektiv Conan Doyle. V svojem govoru je izjavil, da bo odslej posvetil vse svoje življenje propagandi spiritizma, o katerem smatra, da je edina stvar na svetu, ki je vredna, da se jo proučuje. Kongres je sprejel tri resolucije, od katerih je bila ena poslana vsem vladam sveta s pozivom, da zagovarajo univerzalni mir v «soglasju s spiritistično moralo, ki je ravnotoliko vredna kot Kristova morala. Po podatkih o izobraževanju v spiritizmu je razvidno, da se nahaja v Angliji 251 šol, v katerih se mladeniči izobražujejo v spiritizmu. Te šole obiskuje 14.854 otrok. V Avstraliji in v ostalih delih britanskega imperija se nahaja zelo mnogo spiritističnih akademij. Prihodnji mednarodni spiritistični kongres se bo vršil leta 1925. v Parizu.

× **Čebela v starem Egiptu.** Egiptska čebela je živalica svoje vrste. Barve je mnogo bolj pisane nego naše čebele in pa tudi mnogo opasnejša. Čebela pa v Egiptu tudi niso tako marljive ka-

kor naše in dajejo zato tudi manj medu. Čebel Egiptčani ne gojijo v panjih kot pri nas, ampak v dolgih ceveh, ki so na obeh straneh zaprte. Samo na eni strani se nahaja majhna odprtina, skozi katero čebelice prihajajo in odhajajo. Čebelarstvo je danes v Egiptu še skoraj na isti stopnji, kakor je bilo pred tisoč leti. Neki švicarski list poroča, da so našli na sarkofagu kralja Meneja, ki je živel okoli 3623. leta pr. Kr. najstarejšo zgodovinsko vest o čebeli. Obširnejše podatke o čebelarstvu imela staroegiptska relief iz leta 2600. pr. Kr. iz hrama kralja «Ne-user-re». Tu se prikazuje staroegiptsko čebelarstvo in dobivanje medu, ki je povsem slično današnjemu postopanju.

× **Narodi, ki ne pijejo mleka.** Splošno prevladuje naziranje, da vsi ljudje, a osobito otroci več ali manj radi pijejo mleko, ki jim je važen del hrane. To naziranje so nekateri utemeljevali s tem, da so ljudje v prahistorični dobi bili večinoma pastirji in da so se kot taki morali hraniti v prvi vrsti z mlekom. Za otroke je materino mleko sicer res najpotrebnejša hrana, toda iz tega ne sledi, da vodi to tudi brezpogojno k uživanju živalskega mleka. Indijanci v severni Ameriki so smatrali, da se smejo hraniti z živalskim mlekom samo mlade živali in njihove drugi. Tega naziranja so baje še danes Kitajci, ki sploh ne pijejo mleka, dasi se nahajajo v neposredni bližini nomadskih narodov azijskega gorovja, ki pijejo mleko v velikih množinah.

× **Spoštovanje ali draženje.** Tedni se je vršila pred nekim londonskim sodiščem zanimiva razprava radi razžaljenja časti. Neka mladenka je tožila mladenčiča, ki je stanoval v njenem sosesstvu, da jo vedno, ko jo sreča na ulici pozdravlja z vzklikom «Hura!» Sodnik: «S tem pozdravom se vam hoče mladenič gotovo prikupiti». Tožnica: «Smatram, da ima ta pozdrav edino ta namen, da me žali». Mladenčič se je pričel iz dekle nečestiti in ji je rekel, da bo pripeljal še šest mladenčičev, da jo bodo pozdravljali s klici: «hura». Smejilja je odgovoril sodnik: «To bo pa prava svečanost». Obtožba je bila končno zavrnjena, ker se sodnik ni mogel uveriti, znači li ta pozdrav spoštovanje ali draženje.

Gospodarstvo

Gospodarski položaj v Franciji

Gospodarske razmere v Franciji se stalno boljšajo. Produkcija kakor tudi konzum se višata in v gotovih panogah celo presegata predvojno višino.

V prvi vrsti je opaziti izboljšanje v industriji. Produkcija premoga je dosegla v prvih šestih mesecih t. l. 18.093.000 ton proti 15.560.000 tonam v istem času lanskega leta. V mesecu juniju je znašala produkcija 3.325.000 ton in je zaostajala le za 79.000 ton za predvojno. Uničeni premogovniki severne Francije v departementih Nord in Pas de Calais so dali istega meseca 1.786.000 ton napram 2.183.000 tonam pred vojno. V tem mesecu so torej dosegli že 82 % predvojne mesečne produkcije. Produkcija kokska zaostaja za predvojno, vendar pa se zelo hitro dviga. Posebno je prenehanje dovoza nemškega kokska poživilo domačo produkcijo. Konzum premoga v zadnjih mesecih znaša 5 milijonov, kar je enako predvojnemu konzumu.

Metalurški industrija je po delni ustavitvi v februarju in marcu zopet prišla v normalni tir in je producirala v juniju 447.000 ton železa in 427.000 ton jekla. V prvi polovici letos se je produciralo 2.297.000 ton železa in istočasno izvozilo železa in jeklenih izdelkov 1.102.000 ton. Od 220 obstoječih plavčev deluje 106.

Letošnja žetev pšenice v Franciji se ceni na 75 do 80 milijonov metrskih stotov. Letno znaša potreba 94 milijonov. Uvoz bo prihajal v prvi vrsti iz severnoafriških kolonij, ki so imele letno izborni žetev. (Alžir, Maroko in Tunis skupno 20 milijonov, od teh za izvoz 4 milijone stotov.)

Da je stanje francoskega gospodarstva zadovoljivo, kažejo tudi dohodki železnice, ki so narasli od 3596 milijonov frankov v prvih sedmih mesecih 1922. na 3786 milijonov v istem času letos.

V prvi polovici letos je bilo uvoženih 25.691.000 ton blaga v vrednosti 14.689.5 milijona frankov. Istočasno je znašal izvoz 11.400.000 ton v vrednosti 14.161.5 milijona. Napram letu 1913, ki je bilo zadnje normalno leto pred izbruhom vojne, je vrednost uvoza in izvoza znatno narasla, kar je posledica zmanjšane vrednosti franka. Napredek znanje trgovine je bolj razviden iz dejstva, da je znatno narasla tudi teža uvoza in izvoza. K temu napreduku zunanje trgovine je precej pripomogla priključitev Alzacije-Lorene z njeno razvito metalurško in tekstilno industrijo in pa tudi obnova severne Francije, ki lepo in uspešno napreduje. Priključitev Alzacije-Lorene je napravila Francijo za izvozno deželo produktov težke industrije.

Uvoz je prihajal v glavnem iz nastopnih držav (v milijonih ton): iz Anglije za 2635, Zedinjenih držav 2258, iz Belgije z Luksemburgom 1120, iz Argentine 633, iz Italije 502, iz Alžirije 459 itd.; najboljši kupci francoskih proizvodov so bili: Anglija (3016), Belgija z Luksemburgom (2632), Zedinjene države (1255), Alžirija (919), Švica (916) itd. Trgovina z Nemčijo je v prvi polovici letos znatno nazadovala. Uvoz iz Nemčije je padel od 643 milijonov v letu 1922. na 389 mil-

jonov t. l. Podobno je pri izvozu v Nemčijo.

Veletrgovinske cene kažejo tendenco k slabšanju. Indeksna številka je bila konec preteklega meseca 470, kar pomeni, da so cene napredovale napram razdobju 1901—1910, ki je vzeto za podlago kot 100, za 370 %. Najobčutnejše zvišanje izkazujejo industrijski izdelki, predvsem pa tekstilije, ki se morajo uvažati skoro izključno iz valutarno močnejših držav. V avgustu je začel frank zopet nazadovati, kar pa je bolj političnega značaja, ker je notranja situacija francoskega gospodarstva zadovoljiva. V tem se kaže velika medsebojna odvisnost nemške marke in franka, kateremu se pridružuje tudi belgijski frank.

Tržna poročila

Zagrebska blagovna borza (6. t. m.). Oves: rešetan, franko vagon Indija ponudba 255; rešetan, slavonski, franko vagon Sisak, ponudba 262.5. **Pšol:** bel franko vagon Zagreb, povpraševanje 462 pisan, franko vagon Koprivnica, ponudba 460. **Turščica:** baška, pariteta Zagreb ponudba 295. **Moka:** banatska, «0», dvojni sipka, pariteta Zagreb, ponudba 590 «0», sipka, ponudba 570; «2», ponudba 515; «5», ponudba 400. Tendence v mliki čvrsta.

Dunajski živalski sejem (6. t. m. Goveja živina: Dogon 750 glav; od teh domačih 276, iz Jugoslavije 397 in iz Rumunije 77. Tendence čvrsta radi nedostatnega dovoza in so cene narasle p vprečno za 1500 ak pri kg. Notirajo: kg žive teže v tisočih ak: voli po kak vosti 12 — 17, buki in krave 11.5 — 1 slabša živina 8 — 11.5. — **Svinje:** kg žive teže v tisočih ak: debele 24 — 25, m snate 26 — 30.

HMELJ.

Zatec (CSR), 5. septembra (VIII. t. zofavno tržno poročilo.) Mirno nakup vanje na kmeth po 2600 — 3000 Kč 50 kg (1 Kč je 2.83 Din ali 1 kg je 588 — 679 naših kron.)

== **Znižanje železniške tarife za vi** Iz Beograda poročajo, da je promet minister znatno znižal železniško tarifo za izvoz kakor za domači prevoz vi Znižanje velja od 15. septembra.

== **Nova tarifa za kosovne in vag** ske pošiljave. «Trgovski list» z dne septembra prinaša novo tarifo za kosovne in vagonске pošiljave, ki stopi v ljavo dne 15. septembra na vseh prožnične in državne železnice v Jugoslaviji.

== **Gremij trgovcev v Ljubljani ol** šča vse one svoje člane, ki uvažajo Avstrije blago, osobito luksuzno, na obstoječi davek na poslovni obrat (meine Warenmatzsteuer). Podrobnosti ki so izrednega pomena za gori navne, se zvedo iz novice v «Trgovski listu».

== **Katastrofa nemške marke je v** večja. Predvčeršnjem in včeraj je pet močno padla, dasi je njena vred je itak minimalna. Nemška državna ka je sicer te dni intervenirala v k marke, toda pri tako gigantski inflaciji tudi intarvenocija ni pokazala uspel

Iz življenja in sveta

Potres na Japonskem

Položaj zboljššan. — 15 mest uničenih. — Otočje Bonin zginilo v morju. — Oslabljena Japonska.

Zveze z japonsko prestolico še vedno niso vzpostavljene, vendar pa se je tamkaj položaj znatno zboljšal. Požar, ki je trajal nad 50 ur, je omejen in preprečena še večja nesreča. Mesto je moralo prestat skupno 216 potresnih sunkov, med katerimi je trajal najmočnejši 6 minut. Samo v nedeljo je bilo nič manj kakor 57 potresnih sunkov. Včeraj je prispelo v London brezlično poročilo, ki potrjuje, da je cela vrsta mest, trgov in vasi dobesedno zginila z zemeljskega površja in da bo japonska prestolnica prestavljena v Osa-

občudoval sem napredek, kako je vse to sistematično iz malega zrastle veliko. Ampak publika! Ze pri vohodu mi je ob blagajniški kolibi dala čutili, da sem nesportska, neatletska bela kavka. In nato znotraj sem ob niski ograji tekem celega matcha moral spoznavati, kak slabič sem v oziru notranje in zunanje sportske inteligence. Dva mladiča ob moji strani sta s frapantnim strokovnjakstvom ubirala ves čas komentarje in medklice v ljubljanski angleščini, da sem ju zavidal za mlado sportaško grlo. Jaz nemara radi prelučega kajenja ne znam tako kozla dreti, ampak kadila sta tudi onadva in to celo tiste papirise z močnejšo aromo po črni smoli.

Občudoval sem tudi sijajne glasove za svojim hrbtom, ubrane v spontanih mešanih zborih, ozreti pa se nisem mogel, saj sem ob vsakem alarmu in aplavzu, oziroma žvižgu čutil valovit pritisk ob ograjo. Temu se menda pravi «drukanje», kakor se večkrat sliši. Ali so vsi medklici, domači, hrvatski in mešanji, bili na mestu, ne vem, ker ne poznam pravil v nobenem narečju. Po svoji primitivni uvidevnosti bi bil tuintam sodil, da publika vseh bre in sunkov ne presoja pravilno in tudi ne objektivno. Saj niti ne more biti v čast domačemu moštvu, ako mu publika

sama odreka manjše sposobnosti v temperamentnem «faulanju», kakor milim gostom. V ostalem pa jaz ničesar ne trdim, ker sem spoznal, da smo ob ograji bili le trije nestrokovnjaki: moja malenkost, potem Janez iz Zgornjega Kašlja, ki je ob prvem strahovitem of-sidu vprašal, «kaj, oheet?» — in pa še en naivnež, ki je po prvem голу dejal, da bi še enkrat plačal vstopnino. Kakor da so goli baš po dvanajset dinarjev!

V splošnem sem bil spočetka in po tekmi prepričan, da ima Ljubljana že odlično vzgojeno sportsko publiko. Toda, vrabca, včeraj pa čitam v zagrebški štamp, da je Ljubljana druga Barcelona, da je ljubljanska publika nedisciplinirana, surova... Kako izvijažoje natočevanje! Enkrat sem v Zagrebu gledal tekmo in je srbski častnik moral s revolverjem ubraniti napad publike na češke nogometaše. Tako daleč seveda v Ljubljani še nisemo. Toda moji tovariši pravijo, da vse skupaj ni nič in sploh, da je v nedeljo šlo za prvenstvo. Ah, jaz pojdem prihodnjič vsekakor zopet na match. Ne brez gorjače, ne več brez gojzerjev. Ne dvomim, da kaj kmalu postane prav uporaben nogometaški simpatizer. Ss.

Veliki inkvizitor

Ljubezenski roman iz najsrabotnejše dobe človeške zgodovine.

Nato je apostol sedel nasproti veliki inkvizitorju ter uprl nanj svoj pogled, hladen, a oster, da je Arbues nehoti povesil oči. V apostolovem pogledu je lahko čital vsakdo njegovo misel:

«Kako se mi smiliš, ti nesrečnejši! Inkvizitor pa je zarežal takoj: «Vstanite!»

Ivan Avilski se je dvignil in stopil par korakov naprej. Zdelo se je, kakor bi njegova visoka, plemenita postava vrasla hipoma še višje.

«Brat moj,» je začel Arbues s hlinjeno vljudnostjo, «duhovnik ste, zato morate poznati sv. kanon, ki je zakonik katoliške cerkve.»

«Zakonik krščanske cerkve je evangelij,» je odgovoril apostol.

«Koncilij so temu zakoniku dostavili še marsikaj,» je odvrnil inkvizitor.

«Cerkve Jezusa Kristusa ima pač pravico, da delo svojega božjega ustanovitelja nadaljuje in popolnjuje.»

Apostol je na to zavratno opombo molčal. Arbues je hip čakal, ker pa ni bilo odgovora, je nadaljeval: «Ni pa dovoljeno posamezniku, uvajati novotarije v krščanski nauk.»

«Česa me obdolžujete?»

«Pridigali ste, da je Bog enako dober in usmiljen do vseh ljudi in da obseva njegova milost pravičnike in grešnike.»

«Tega nisem rekel jaz, nego sam Jezus Kristus,» je dejal obtoženec. «A tega ni samo rekel, nego je to dokazoval tudi s svojimi dejanji.»

«Jezus Kristus je preklel brezbožnike in krivoverce,» je znova zarežal inkvizitor.

«Jezus Kristus ni nikoli nikogar preklinjal,» je mirno ugovarjal Ivan Avilski; «samo grajal je hinavca, ki zagrinjajo svoje grehe v plašč pobožnosti, razuzdance, ki drugim pridigujejo in vsi tiste, ki očitajo bratom pezdire v očesu, lastnega bruna pa ne čutijo. Nad skesanimi zablodelimi pa, je dejal, imajo v nebesih prav posebno veselje, in Jezusovo prisposodbo v pastirju, ki išče izgubljeno ovco ter jo radosten nosi domov, pozna pač že vsak kristjan!»

Poslušalcem je bilo, kakor da sedi Arbues na zatožni klopi, a kakor da je apostol sodnik. Inkvizitor pa je hladno nadaljeval:

«Znano mi je, da ste občevali najrajši z reveži, berači, Judi, Mavreski in z nemirnimi duhovi, ki čisto ne vedo, kaj govore.»

«Vaša eminenca, prav te sem učil, ki so bili pouka, tolažbe in bodrila potrebni. Tudi Jezus je ravnal tako, in lačne nasičati ter žejne napajati je menda modreje, nego presite in pijane!»

Arbues je nato položil roko na akt pred seboj in dejal:

«Tu pa je izpovedalo šest prič, kako ste pridigovali, da so zunanosti brez pomena in je le čistost srca Bogu všeč. S tem ste hujskali proti obredom in

zakramentom ter ste tako očitno soglašali z nauki reformirancev.»

«Učil sem, da so besede brez pomena, ako niso v skladu z dejanji, a da je tudi navidezno najlepše dejanje brez cene, ako ne izvira iz čistega namena in dobrega srca. Učil sem, da Bogu niso všeč oni, ki se valjajo pred oltarji, a mislijo na maščevanje, na umore in poltenost. Tudi za to lahko navedem celo vrsto Kristusovih izjav.»

«Brat moj, Bogu je gotovo ljubši oni, ki se trka na prsi in vzdihla: Odpusti mi, grešniku nego oni, ki ne moli in si ošabno domljalja: Meni molitve ni treba, ker sem čist!»

«Kdor je čist, ni ošaben, ker ošabnost je zmerom dokaz pokvarjenosti,» je odvrnil apostol. «Na prsi se trka in vzdihuje marsikdo samo zato, da bi preslepil ljudi in samega Boga. To pa je nemogoče, ker Bog je nezmotljiv.»

V tem trenutku sta se odprli obe kri-li glavni vrat in v dvorano je stopil predsednik najvišjega sodnega dvora, obdan s svetovalci.

Arbues je prebledel in vstal. Predsednik je mirno korakal k apostolu in dejal glasno:

«Castiti, zgodila se je pomota. Svobodni ste — oddite!» — In strogo je ukazal straži: «Vzemite mu verige!»

«Vivat! Vivat!» je zakričalo ljudstvo, preskočilo ograjo, steklo k apostolu ter mu poljubljalo roke in obleko.

«Razprava je zaključena!» je še viknil Arbues, pograbil spise in se ves zelen pridružil predsedniku in njegovim spremljevalcem, ki so odhajali brez besed v inkvizitorjevo pisarno.

Medtem ko se je ljudstvo v dvorani radovalo, da je bil apostol tako nepričakovano oproščen, je dejal predsednik najvišjega sodnega dvora:

«Naznanili nam niste, da ste dali tega moža zapreti. Kralj in najvišji svet zahtevata, da se preganjajo krivoverci, toda v zakoniti obliki in tako, da tudi sami lahko presodimo, je li obtoženec kriv ali ne. Te pravice si ne damo vzeti, tem manj v tem slučaju, ki razburja vso Andaluzijo in vzbuja celo Najvišjo nevoljo.»

«Res je, to formalnost sem prezrl,» je priznal Arbues, «a lahko bi jo popravil danes. Toda tako kompromitirati avtoriteto velikega inkvizitorja —»

«Ljudstvo bo zdaj še trdneje verjelo v pravičnost in poštenost inkvizicije,» je odvrnil predsednik, «in mož sv. tribunala je s tem samo pridobila. Kompromitirana ni vaša eminenca. Jasno sem povedal, da se je zgodila le zmota. Najvišji sodni dvor pa se ne da kompromitirati s tem, da se poseza in že dolgo docela prezira njegove pravice.»

Veliki inkvizitor je razumel: v svoji prepotenci je šel zadnje mesece opotavano preko statutov sv. inkvizicije, ne da bi ga bil najvišji sodni dvor, obstoječ skoraj iz samih škofov in prelatoz ter iz nekaterih visokih pravnikov in najvišjih državnih uradnikov, kolikšak oviral. Očividno je moral kdo opozoriti kralja, ker gola ljubosumnost na svojo avtoriteto bi najvišjega sodnega dvora ne vzbudila do tolike energije. Mar je bil Karel V. pri zdajnjem avtofašju užaljen? Kakšne spletke se začenjajo? Morda se vračajo

čas Filipa I., ki je odstavil velikega inkvizitorja Dezo?

Cel klopčič misli se je motovili po Arbuesovih možganih. Zadnji neuspehljiv beg Dolorin in grofa Argosa, govornice o zarotah in zdaj ta nečuvana blamaža vprilo velike množice poslušalcev so ga čisto preplašili. V svoji notranjščini je sikal togotno kakor modras v precepu, toda kot spreten komedijant je zdaj zaigral vlogo pokornega domnikanca.

Nemo se je torej poklonil in zamrmral:

«V službi božji sem najponižnejši služabnik.»

Na tihem pa je mislil: «Ko postanem generalni inkvizitor, se pomenimo drugače, predrzneži!»

Da je bil edini pater Jožef, ki je pismeno opozoril predsednika na kršenje zakonov ter na dosledno bagateliziranje najvišjega sodnega dvora, o tem ni Peter Arbues niti slutil. S hladno poniznostjo je še spremlj predsednika in njegove svetnike do izhoda, potem pa odšel s močnim spremstvom domov.

V daljavi se je že izgubljal hrup ljudstvo, ki je nosilo apostola s triumfom po ulicah, je kričalo . . .

Arbues je slišal to rajanje.

«Ne uideš mi! Gorel boš tako gotovo, kakor sem in ostanem veliki inkvizitor!» je prisegel v duši.

(Daje prihodnja.)

Na srdite napade naših nasprotnikov odgovorite najboljšo s tem, da pridobivate «Jutru» novih naročnikov.

Ne smete opustiti posetiti

SINGER

Paviljon „F“, oddelek št. 155
na Ljubljanskem velesejmu

Predilnica za žimo LEO MATAJC

(Anton Globočnik)

Stražišče pri Kranju

dobavlja vsako množino vseh vrst

žime

za žimnice, tapetniška in sedlarska dela. V zalogi imam belo in črno žimo od 70 cm dalje ter za ščetkarje 27/32 cm dolgo.

Kupujem po najvišjih cenah neizdelano konjsko, govejo žimo in ščetine.

TVORNICA PARKETA

INDUSTRIJA DRVENE ROBE

D. D. KARLOVAC

Dobava i polaganje parketa Električna pilana

ZASTUPSTVA: Zagreb, Beograd, Ljubljana, Sarajevo, Split i Sušak

Telefon int. poslovnice 35 Brzojavni: Parkete Karlovac

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja povodom smrti ljubljene sina, oziroma brata gospoda

Miroslava Šlechta

bančnega uradnika

za darovano cvetje, kakor tudi za tako mnogoštevilno in častno spremstvo na blagopokojnikovi zadnji poti, izrekamo tem potem vsem našo najpristržnejšo zahvalo.

Maša zadušnica se bo darovala 13. t. m. ob 7. uri v cerkvi Marijinega oznanjenja.

V Ljubljani, dne 6. septembra 1925.

Feliks Šlechta, brat Pavla Šlechta, mati Olgica Šlechta, sestra.

Pisalni stroji, potrebsčine

Mehanična delavnica (popravljalnica) LJUBLJANA Šelenburgova ulica 6/1. L. BARAGA.

St. 2846/1925. 4505

Dražba.

Na šoli v Radatoviću, občine Sošice, se ima streha pokriti s pločevino dobre vrste in naj se pri tem uporabi dosedanja pločevina po stroškovniku stavbene sekcije.

Vsled tega se raspisuje ustna dražba na licu mesta na dan

9. septembra ob 10. uri dopoldne.

Površina strehe znaša kakih 250 m². Zdražitelj naj takoj položi 20 % jamščine.

Obdinsko poglavarstvo Sošice, dne 3. septembra 1925.

Načelnik: **Mija Bačovinac s. r.** Beležnik: **Pajo Brkić s. r.**

62 delnic znane

Križevske industrije d. d.

se ugodno proda.

Pojasnila naslovila pod „DELNICE“ na Aloma Company, anon. reklamna d. z o. z. 4818 LJUBLJANA, Kongresni trg št. 3.

Kandite, raznovrstne, in sol, morsko, zmleto, prodaja po najnižjih cenah

MANA

tovarna kanditov in mlenje dišav ter soli

Ljubljana, Rimska c. 6. Na Ljubljanskem velesejmu paviljon „L“ št. 475.

Prima bohinjski sir

razpošilja 4716

po najnižji dnevni ceni

Franc Žmitek

Eksport sira, Boh. Bistrica

Zahtevajte povsod la bohinjske kvalitete.

Zaloga klavirjev in pianinov

najboljših tovarn Bösendorfer, Czapska, Ehrbar, Schweighofer, Original Stingl itd.

JERICA HUBAD, roj. DOLENC

LJUBLJANA, Hlišerjeva ulica št. 5.

Knjige za meščanske šole.

I. razred:

Veliki katekizem. Din 18.—
Volc, Zgodbe sv. pisma. Din 30.—
Brinar, Čitanka za meščanske šole, I. del. Din 22.—
Hauptman, Računica za meščanske šole, I. del. Din 11.—
Bučar, Zgodovina starega veka. Din 35.—
Macher, Prirodopis za meščanske šole, I. stopnja. Din 18.—
Senekovič, Fizika in kemija za meščanske šole, I. stopnja. Din 12.—
Druzovič, Pesmarica, III. del, višja stopnja. (V tisku.)
Zemljevida: Slovenija, Jugoslavija.
Tumliřz, Deutsches Sprachbuch, II. del. (Neobvezen predmet.) V tisku.

II. razred:

Veliki katekizem. Din 18.—
Stroj, Kratka zgodovina katoliške cerkve. Din 36.—
Brinar, Čitanka za meščanske šole, II. del. Din 28.—
Hauptman, Računica za meščanske šole, II. del. Din 17.—
Macher, Prirodopis za meščanske šole, II. stopnja. Din 25.—
Senekovič, Fizika in kemija za meščanske šole, II. del, 3. natis. Din 18.—
Druzovič, Pesmarica, III. del, višja stopnja. (V tisku.)
Haardt-Orožen, Zemljepisni atlas. Din 2-60.
Fink-Kožuh, Lesebuch, I. del.
Lésica-Lokovšek-Mole, Prva srbska ali hrvatska čitanka. Din 15.—

III. razred:

Veliki katekizem. Din 18.—
Stroj, Liturgika, II. izdaja, 1916. Din 36.—
Brinar, Čitanka za meščanske šole, III. del. Din 28.—
Hauptman, Računica za meščanske šole, III. del. Din 20.—
Macher, Prirodopis za dekliške meščanske šole, III. del. Din 32.—
Senekovič, Fizika in kemija za meščanske šole, III. del (Drugi natis.) Din 15.—
Druzovič, Pesmarica, III. del, višja stopnja. (V tisku.)
Zemljevida: Slovenija, Jugoslavija.
Fink-Kožuh, Lesebuch, II. del.
Lésica-Lokovšek-Mole, Prva srbska ali hrvatska čitanka. Din 15.—

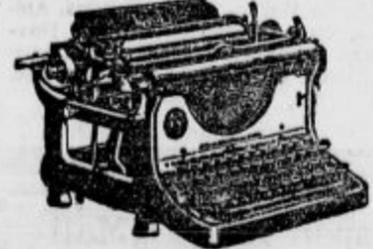
Nastavni razred:

Veliki katekizem. Din 18.—
Hauptman, Računica za meščanske šole, III. del. Din 20.—
Bučar, Zgodovina starega veka. Din 35.—
Haardt-Orožen, Zemljepisni atlas. Din 2-60.
Macher, Prirodopis, I., II. in III. del. Din 75.—
Senekovič, Fizika, I., II. in III. del. Din 45.—
Druzovič, Pesmarica, III. del, višja stopnja. (V tisku.)
Fink-Kožuh, Lesebuch, II. del.
Lésica-Lokovšek-Mole, Prva srbska ali hrvatska čitanka. Din 15.—

Vse te knjige se dobe

v Tiskovni zadrugi v Ljubljani

Prešernova ulica št. 54
nasproti glavne pošte

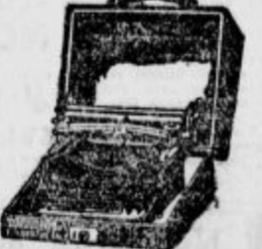
Pisalne stroje Razmnoževalne aparate Računske stroje

THE REX CO.

Ljubljana Ustanovljeno Zagreb
Gradišče 10. 1906. Duga ulica 32.

Paviljon H. št. 290.

Pisarniško pohištvo ter vse pisarniške potrebščine

Mali oglasi

sklepi z državnim davkom na inserate vred do 20 besedi Din 5—, vsaka nadaljnja beseda 50 par besed. — Plače se vedno naprej (lahko tudi v znakih). Na vprašanja odgovarja uprava in, ako je vprašanje priložna znanja za odgovor ter manipulacijske pristojbine (1 Din).

Službe

Kot valenec
želi vstopiti v kako trgovino
deček boljših starov, naj-
rajeje v špecijali. Naslov v
upravi „Jutra“. 9548

Knjigovodjo
Dobro izurjenega, se išče za
tačaj. Oziroma se samo na prav
vredno moč. Plača po dogo-
voru. — Naslov pove uprava
„Jutra“. 9550

Trgovski pomočnik
mlajša moč, mešane stroke,
želi sedenje mesto prometni,
najraje v Ljubljani ali sje
okolici. Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod šifro „Zanesljiv“. 9596

Absolvent
šmest. šole s dveletno prakso,
želi službo upravnika na kaki
graščini ali večjem posestvu.
Cenjene ponudbe je poslati na
upravo „Jutra“ pod šifro
„Absolvent 959“. 9599

Lesni strokovnjak
s dveletno prakso, smoten
voditi vsako žago ali skla-
dišče, išče primerno službo.
Iščena slovensko, nemško, če-
škosko, italijansko, govornik
in pisem perfektno srbiki
ter poznam celo širšo
kraj tudi vse večje kraje
Vojvodine. Cenjene ponudbe
pod „Lesni strokovnjak“ na
upravo „Jutra“. 9603

Strojnik
ali strojevodja s absolutno
močjo, želi službo.
Baraga, Javornik, Gorenjsko
9604

Brivskega pomočnika
prvovrstnega, stajarskega, s
plačo po zmotnosti, sprejme
takoj Novak, brivec v Mariboru.
9606

Čevljarški pomočnik
boljša moč, ne izpod 20 let,
se išče. Plača tedensko 250
do 300 K. Hrana in stanova-
vanje pri meni. Oziroma se
samo na ustmeno sglasitev,
po plameno. M. Stražar, čevl-
jarski mojster v Domstah
št. 30. 9612

Mesto trg. vajenca
iščem za svojega sina v kaki
trgovini. Dovolil je s dobrim
uspehom 6 razr. osnov. šole
in srednji letnik. Odkrjujem
za same proti snitani učni
dobl. Nastopi lahko takoj. —
Ponudbe na upravo „Jutra“
pod „Posten učencec“. 9614

Kateri denarni zavod
sprejme popolnoma vpeljane-
ga uradnika s podružno leto
bančne prakse; srednjelotne
izobrazbe, dober organizator.
Dopisi na upravnitvo
„Jutra“ pod „30 let“. 9618

Za delovodjo
želi obratovodjo se išče prvo-
vrstna, strokovnjaka, em-
pirična moč za večjo lesno in-
dustrijo, združeno s mizar-
stvom. Samci imajo prednost.
Ponudbe pod „Hitler nastop“
na upravo „Jutra“. 9621

Izboren instruktor
na francosko in visokoločilno
naobrazbo, sprejme učena
ali učenko v poduk. Cenjene
ponudbe pod „Francosko“ na
upravo „Jutra“. 9629

Za inventuro
in bilanco
samostojna moč s visokoločil-
no naobrazbo, sprejme učena
ali učenko v poduk. Cenjene
ponudbe pod „Inventuro“
na upravo „Jutra“. 9630

2 poštna dečka
za dobre hiše, iščeta mesta v
trgovini na deželi ali v mestu.
Cenjene ponudbe na upravo
„Jutra“ pod „Poštna“. 9631

Razumen mladenič
star 25 let, srednjelotno iz-
obrazben, pošten, vešč sloven-
ščine, nemščine in laščine,
išče primerno službo. Naslov
pove uprava „Jutra“. 9630

Absolventinja
ergovskega tečaja na Ljub-
ljanskem liceju, išče primer-
no službo. Cenjene ponudbe na
upravo „Jutra“ pod „Zabe-
čnica“. 9635

Veščak v knjigovodstvu,
absolutno znanja oca, nudi
trgovcem, večjim obrtnikom
in drugim podjetnikom stro-
kovne narave za vpeljavo
trgovskega knjigovodstva po
italijanskem, nemškem ali
američanskem dogovornem načinu
ter v vsaki drugi medsebojni
kombinaciji kakor jo zahteva
dottedni obrat. V ta namen
gre tudi izven Ljubljane. —
Prejame nadalje redno ve-
delovanje in stalno kontrolo,
že upeljanih knjigovodstev,
nujno sestavo bilanco, revizijo
posebno samotanih slučajev
in druga strokovna dela. In-
formacije po dogovoru. Ponudbe
pod „Veščak v knjigovodstvu“
na Aloma Company v Ljub-
ljani, Kongresni trg št. 8.
9651

Mlad gospod
slovenske in nemške,
deloma srbih, koresponden-
ca, trgovsko, nekoliko teh-
nično naobrazben, vešč obče-
vanja s delavstvom, sprejme
vodstvo žage. Ponudbe zapre-
jeno pod „Organizator“ na
upravo „Jutra“. 9614

Poslovodja
za trgovino s mešanim blago-
m, sprejme tvrdka Lovro
Petovar, Ivanjkovec. 9440

Dober kolar
ako ima prostor za dobrega
kovača za skupno delo v ka-
kem prometnem večjem trgu,
naj se ogleda pri kočijah na
Gospovetaki cesti 6. 9438

Gradbeni inženjer
mlajši, s odličnimi spricvali,
znanjem več jezikov, išče
mesto če mogoče stalnega
znanja. Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod šifro „Inženjer“. 9597

Deklica,
pridna, zdrava ter poštenih
staršev, želi vstopiti kot va-
jenka v trgovino s mešanim
blagom na deželi. — Cenjene
ponudbe na upravo „Jutra“
pod „Vajenka“. 9576

Zanesljiva ženska
starejša, se išče k 2 otrokoma.
— Vpraša se Hotel Strukelj,
Dalmatinova ulica 15. 9607

Korespondent
strojelec, vestransko iz-
obražen, dobi mesto v ve-
lotrgovini. Naslov pove uprava
„Jutra“. 9604

Prizevovalec
za gorje dele, izurjen, se
sprejme. Nastop takoj. Pla-
ča po dogovoru. Naslov: Fr.
Kralj, Novi Vodmat, Dr.
Števena ulica 64. 9287

Delavec
(neporočen), tkalec, mlar ali
urarski pomočnik, se išče. —
Nastop takoj. Pogoji: dober
godenik (krilni rog) in za to
bi dobil posebno nagrado.
Informacije s točnimi pogoji
daje uprava Gradske glasbe,
Makarska, Dalmacija. 9242

Prodani

Mali lovski brek
odprta kočija in kupa, vse v
hresličnem stanju, lepo in
praktično urejeno, se ugodno
prodaja. Poljanca daje Aloma
Company, Ljubljana. 8854

Dva sedla
konjska, dobro ohranjena, se
po nizki ceni prodasta na
Tržaški cesti št. 8. 9639

Kočija
elegančna, lahka, temnozela-
na, oljnata od. usnjena stre-
ha (Spitzleder), premočljiv
bok, prvovrstna kvaliteta,
kakor tudi več plaht za vo-
zove, se prodaja na Tržaški
cesti št. 8. 9360

2 hrastova čebra
za klezanje in enega za pra-
nje, prodam; vse 3 za 1000
kron. Istotam tudi „Feldbett“.
Cesta na Rožnik št. 39, klet. 9649

Rabljeni pisalni stroji
najboljših znamk, dobro po-
praviljeni, naprodaj. — Ant.
Rud. Legat, Maribor, Slo-
venska ulica 7. Telefon 100.
9622

Prodani
velike poslačene okvire, sta-
ro uro (Stockuhr) itd. —
Jenko, Gradisce 3, I. nadstr.
9656

10 do 20 vagonov
bukovih drv
lepih in suhih, brez okrogli-
ne (prigeina), se prodaja za
ceno po dogovoru, poljubna
postaja. Ponudbe na Anton
Teran, lesni trgovec, Bistri-
ca, pošta Podbrezje pri Pod-
nartu. 9492

AVTO-MATERIAL
VSAKO-
VRSTNI
KROGLJIČNA;
LEŽIŠČA
SPECIALITETE
NOVOSTI
J. GOREC
LJUBLJANA
BALAČA LJ-KRED-BK

Trapistovski sir
in čajno maslo
„Sanitas“ najfinerja znamka.
Zastopstvo za Slovenijo: Ant.
Verbič, Ljubljana, Štritarjeva
ulica 2. Stalno velika zaloga
vseh vrst sira. 9180

„Z. J. Zim“
Lep šebalinjak s petimi kom-
pletnimi dunajskimi stojaki,
s petimi močnimi ljudstvi,
pogostami in medom, kakor s
vsem potrebnim čelbarskim
orodjem, radi preselivite pro-
dam po zelo ugodni ceni. —
Ponudbe pod „Zim sum“ na
upravo „Jutra“. 9510

Pianino
s črnim kovinskim okvirjem
za struno, trdnice Rops, do-
bro ohranjeno, se za 20.000
Din prodaja. Naslov pove up-
rava „Jutra“. 9591

Prodani 1000 kg kosti
kulnijskih, dobro posušenih.
Ponudbe na naslov: Franjo
Vovk, Bled 1. 9601

Fotografi pozori!
Prodani takoj celokupni foto-
grafski inventar, ali posame-
zne predmete, radi ohran-
itovanja. Eventualno se lahko
prevzame stajajo. Ponudbe na
upravo „Jutra“. 9615

Za filateliste!
Prodani zbirke nad 1000 raz-
ličnih, samo dobrih znamk če-
škoske svete. Dopisi pod „Cena
150 Din“ na upr. „Jutra“. 9620

Elektromotor
skoraj nov, se prodaja. Ravni
tok E 300 I 5/5 N 3100 K
1/5 ev. se telega zamenja s
dynamo 3 HP. Ravnotam se
sprejme proti dobri plači iz-
kušenega predelavca-stojara
ter 2 strojev večja mizar-
ska pomočnika. — Ponudbe pod
„Dobro mesto“ na upravo
„Jutra“. 9214

Železne stopnice
okrogle (Schneckenstege), 3
m 80 cm visoke, kompletne,
prodaja Simon Kmetec v Ko-
lovovski ulici št. 26. 9632

Europa-Album
izdaje 1922. s znameniti pro-
dani ali samemjan za fotograf.
aparati vel 6x9 cm napraj.
Naslov pove uprava „Jutra“. 9598

Nov vozček
na 4 kolesa, 1 mandolino in
1 gonil, prodam poceni. —
Naslov pove uprava „Jutra“. 9588

Motorno kolo
s priklonim vozom, v do-
berem stanju, znamke Laurin
Klement, 6 konjskih sil, 2
cilindra, naprodaj. Cena Din
20.000. Naslov pove upr.
„Jutra“. 9190

Motorno kolo
5-8 HP, dva cilindra, dve
prestavi, prosti tek s pri-
klonim vozom, popolnoma v
dobrem stanju, se jako ugod-
no prodaja. Naslov pove upr.
„Jutra“. 9552

Proda se:
tri originalne kitajske kimo-
ne iz kitajske svite, s slatim
verzema, prinesene iz Tient-
sina. Cena nizka. Naslov pove
uprava „Jutra“. 9134

Dva vagona hrastovih
ploho.
suhih, od 20 do 130 mm de-
belih, od 2 m dolžine napraj,
prodaja za ceno po dogovoru
tako Anton Teran, lesni tr-
govec, Bistriica, pošta Pod-
brezje pri Podnartu. 9502

Pozor izvožniki!
Dobro ohranjeno vos Landauer
(Bruz) s štipami, primeren
tudi za pogrebni zavod, sko-
raj nov prodaja po zelo ugodni
ceni Anton Teran, lesni tr-
govec, Bistriica, pošta Pod-
brezje pri Podnartu. 8496

Proda se:
Predgrejnik (Vorwärmer) —
stroj 45 PS — parni kotel za
centralno kurjavo. Predmeti
se rabljeni, vendar se v naj-
boljšem stanju. Interesenti
naj se blagovito obrniti na
vratarja hotela „Slon“. 9562

Stara okna in vrata
v dobrem stanju, kakor tudi
2 steklene police in pudel
za trgovino ter 2 nova št-
dijnska, poceni naprodaj. —
Vpraša se Jeglič, Blomsko-
va ulica 27. 9483

Meyers Konversations-
Lexikon
24 zvezkov, 6 zadnja izdaja,
nov, naprodaj. Ponudbe na
upravo „Jutra“ pod šifro
„Meyers“. 9478

500 kom. jutastih vreč
močnih, po 100, 85 in 80 kg.
vse v najboljšem stanju in
brezluksnja, prodam. Popoln-
oma sposobne za transport
moke. Cenjene ponudbe s na-
vedbo cene na upravo „Jutra“
pod šifro „Juta-vreče“. 9453

Kaseta

jedilnega orodja za šest oseb,
pristno srebrno, se omo prod.
Naslov pove uprava „Jutra“
9584

Otroška posteljica,
dobro ohranjena, belo pleš-
na, se prodaja. Naslov pove
uprava „Jutra“. 9446

Elektrotehniški
materijal od instalacij in
motorji, se po vsako tvor-
niško ceno ugodno prodaja. —
Vprašanja in dopise na upr.
„Jutra“. 9432

Proda se:
parni stroj 45 PS, parni ko-
tel in pregreval. Vprašati je
pri vratarju hotela „Slon“. 9562

Stroj za opeko
prodam zelo poceni. Ogled
tukaj, Boh. Bistrica, Grobo-
tek. 9328

Stroj
za produkcijo kamena za na-
slapanje cest in seletniških
prog (Steinbrecher) sistem
H. R. Glaser 16 HP na pe-
trolejski pogon, produkcija 5
do 8 kub. met. na uro, mal-
ven, malo rabljen, prodam.
Vprašati Drag. Zepak, Za-
greb, Hatošova 10. 9318

Naprodaj
je poceni več hrastovih spal-
nic pri mizarju Josipu Kru-
nik v Zgornji Šiški št. 51.
9170

Bencin-motor
6 konjskih sil, soliden, znam-
ke „Otto“ prevzen, ugodno
naprodaj. Ogleda se lahko pri
Gospodarski zvezi, Dunajska
cesta. 9146

Aluminaste žice
okrog 250 kg, 85 mm preze-
s, se poceni prodaja. Franc Kra-
ševic, Sv. Jurij ob Taboru.
9103

Kupim
Gramofonske plošče
zamenjam in kupujem. Raz-
bite in dotrane ne sprejemam.
A. Raabberger, Sodna ulica 5.
9493

Fotografske aparate
in k temu spadajoče pre-
dmete kupim. A. Raabberger,
Sodna ulica št. 5. 9466

Rabljene znamke
kupaie in prodaja Slavko
Gričar v Kranju. 9632

Sube gobe
plašuje najbolje
M. Geršak & Komp.
Ljubljana, Kongresni trg 10.

Kupim vsako množino
bukovih drv, lepega bukovega
ogljja in kostanjev les za ta-
nina. Ponudbe pod „Plaščilo
tako“ na upravo „Jutra“. 9546

Otroško posteljico
dobro ohranjeno, kupim. —
Ponudbe na upravo „Jutra“
pod „Posteljica 18“. 9608

Nepremičnine

Proda se hiša
v kateri se nahaja dobro
ižoča gostilna in pekarna,
obstoječa iz 3 sob, gostil-
niških prostorov, 2 kleti, go-
spodarskega poslopja s ce-
linim inventarjem in 10 in pol
oralo zemlje. — Dopise na:
Ernest Mihelič, Ptujška
Gora. 9508

Pozor, industrijalci!
Opekarna, zemljišče s eno-
nadstropno masivno zidano
hišo, gospodarskim poslojem
v malom mestu na štajer-
skem, se po ugodni po-
godi prodaja. Le ročni kupci se
najplameno obrnejo pod šifro
„Opekarna“ na podružnico
„Jutra“ v Mariboru. 9553

Pozor, industrijalci!
Mlada dama prodaja novo tvr-
niško gradbo na 5000 m
kompleksu na najlepšem me-
stu. Naslov pove upravnitvo
„Jutra“. 9636

Enodružinska hiša
skoraj nova, na periferiji
mesta, se po ugodni ceni
prodaja. — Naslov pove uprava
„Jutra“. 9610

Vila „Vičava“, Ptuj
močno zidana, s 3 sobami,
podstrežno sobo in pritlični-
mi, s lepim vrtom in svinj-
skim hlevom, zelo veliko ce-
mentirano kletjo, se prodaja.
Cena ugodna. Vprašanja na
H. B. Janič, Ptuj, Ormoška
cesta. 9530

Enonadstropno hišo
sredi Maribora, 6 obrtnih
lokalih in skladišč, elektrifika-
no in pilnovo napeljav, pro-
dam poceni. Vprašati podruž-
nico „Jutra“, Maribor. 9310

Dvonadstropno hišo
v Kranju prodam.
Hiša je v sredini mesta, tra-
vrt ter se lahko napravi tudi
lokal. — Ponudbe na Albin
Jasbec, Kranj. 9011

Stanovanje,
prilazno in sračno, v bližini
dolenjskega kolodvora, ob-
stoječa iz dveh sob, kuhinje,
predsobe in vseh pritličnih
tudi pralnica in uporaba
vrta, se takoj zamenja proti
enakemu ali večjemu v er-
dini mesta. Natančnejše in-
formacije v Krojaški ulici 5
v prvem nadstr., vsak dan od
6.—8. ure svečer. 9616

Na hrano in stanovanje
se sprejmeta 2 gospoda ali 2
dijake. — Maribor, Tržaška
cesta št. 20, I. nadstr., levo,
vrata 5. 9657

Dva dijaka
se sprejmeta na hrano in
stanovanje. Naslov pove upr.
„Jutra“. 9507

Sobo, ev. s hrano
1800 gospodinska privatna
uradnica. Naslov pove upr.
„Jutra“ pod „Solidna“. 9635

Lepo opremljena soba
se odda takoj gospodu, proti
pocojiti 8000 Din. — Naslov
pove uprava „Jutra“. 9576

Sobo
najraje pramo s posebnim
vhodom, ev. s hrano, iščem
za takoj. Ponudbe pod šifro
„Professor“ na Aloma Com-
pany, Ljubljana, Kongresni
trg 8. 9585

Stanovanje

2-3 sob. iščem po možnosti
v sredini mesta za takoj ali
najpozneje tekom 1-2 mese-
cev. Plačam par let naprej.
Event. kupim manjšo hišo.
Ponudbe na upravo „Jutra“
pod „Mirna stranka“. 9599

Dva dijaka
se sprejmeta na hrano in
stanovanje. Naslov: Justina
Golar, Ljubljana, Breg št.
10, II. nadstr. 9587

Dijakinja
se sprejme na hrano in sta-
novanje pri boljši rodbini v
bližini učiteljskega. Naslov se
izve pri Aloma Company v
Ljubljani. 9548

Sobo s pos. vhodom
1800 gospodinska, večji del
dneva odčeta. — Najemnik
plača tudi nekaj mesece nap-
rej. Ponudbe pod „Ab“ na
upravo „Jutra“. 9490

Mesečno sobo,
opremljeno, s posebnim vho-
dom, išče inženjer s 15.
septembrom za vsako ceno. —
Ponudbe je poslati na upravo
„Jutra“ pod „Vsaka cena“. 9410

Naslovi
dobrih in zanejaljih stano-
vanj za dijake in dijakinje
se dobijo pri gospodu M. Li-
karju, Poljanca cesta št. 87
vila Bergman. 9083

Elegantna soba
v sredini mesta, se išče za
takoj za uradnico. Ponudbe
na: Vlasta Horak, hotel
Tratnik. 9492

Mesečno sobico
če mogoče s posebnim vho-
dom in hrano, išče gospo-
dinska. Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod „Imam sobico“. 9471

Gostilna - trgovina
Prevezam gostilno v najem
proti visoki najemni ter
trgovino mesečnega blaga. —
Najraje ako je skupno v eni
hiši. Ponudbe prosim na upr.
„Jutra“ pod „Oboje“. 9629

Pozor!
Prevezam gostilno ali re-
stauracijo v Ljubljani ali
okolici v najem ali na račun
Naslov pove uprava „Jutra“
9622

Mehanična delavnica,
kompletna s večimi prostori,
na prometnem kraju v Mar-
iboru, se prodaja. Naslov pove
podružnica „Jutra“ v Mar-
iboru. 9424

Trgovina
s vsem inventarjem se prodaja
tako v večjem trgu na Spod.
Štajerskem. Dopisi pod 500
na podružnico „Jutra“, Ma-
ribor. 9305

Trgovski lokal
s inventarjem v večjem zelo
prometnem kraju na štajer-
skem, dam za daljšo dobo v
najem. Ponudbe pod „Jesen“
na upravo „Jutra“. 9162

Dopisovanje
Znanja želi
dobro stituran, trgovsko na-
obražen gospod, star 25 let,
s gospodinsko ali vdovo s pre-
moženjem v svrhu takojšnje
senitve. Tajnost strogo za-
jamčena. Dopise s sliko pod
„Breda“ na upravo „Jutra“.
9594

«Kismet»
Gospodinska se naproča za od-
govor na pismo s dne 23.
avgusta. v. 9605

Al...
Zelo sem otočna. Nikjer ni-
mam občutka. Teško mi je
premakati še nadalje. Oglasi
se kaj, prosim. Vedno samo
Troja. 9617

Krepak mladenič
znajočen, želi znanja s go-
spodinsko do 28 let, ki ima
veselje do skorajšnje senitve.
Na premoženje se ne gladi.
Ponudbe na upravo „Jutra“
pod „Ljubesen“. 9587

Zenitna ponudba.
Samostojna boljša kuharica
srednjih let s stanovanjem in
pohištvom, išče znanja s
boljšim gospodom s stalno
službo. Tudi vdovec niso iz-
ključeni. — Dopise pod šifro
„Šrečna bodočnost“ na upr.
„Jutra“. 9577

Dva srčkana golobčka
iščeta v svrhu stvarne kore-
spondence dve fletkani golo-
bčici. Cenjene ponudbe s sliko
na upravo „Jutra“ pod šifro
„Sivi, črni“. 9408

4 grde in bogate
gospodinske, žele znanja s
akademski, ki bi jih denarno
podpirale. Nemonimne dopise
s sliko na upravo „Jutra“
pod „Lukase“. 9539

Mlad intellg. gospod
želi znanja s 18-22 let staro
lepo, elegantno, znanjo go-
spodinsko. Cenjene dopise s
sliko na upravo „Jutra“ pod
„V življenje“. 9512

Razno

Izjava.
Podpisani preključujem in
oblaštam vse besede, ki sem
jih govoril o gospodu Golob
Maku, nadpisanika in Heleni
Crna pri Prevaljah kot ne-
imovanemu zahvaljujem, ker
je odstopil od sodniškega
postopanja. 9586
Podpeca, 3. avgusta 1923.
Senegačnik Frano, rudar.

Novi vinski sodi
(bačve) vse velikosti, se do-
bijo in popravijo pri Franu
Ropič, Ljubljana, Trnovo. 9596

Lesna industrija
«JAVOR» v Logatcu
izdeluje pohištvo in stavbena
mizararska dela poceni in to-
no po naročilu. Dobava oprav
v ca. 14 dni po dnevu nara-
roba. Nekaj oprav in trgeja
in mehkega lesa stalno v ra-
logi. 9625

Stolarska Radeče
izdeluje modne in lepe stole
ter sprejme iste v popravilo.
Anton Seljan, postaja Zidani
most. 9519

Telovadni zavod,
v katerem se goji masaža in
telovadba za okrepitev in raz-
voj telesa ter da pre

Domače vesti

RAMOZNI PATRIOTI

hrvatski mirotvorni republikanci. Vsekakor! Zda ne bodo več pušili, da svedejo bojkot proti beograjski vladi. Kdor ne verjame, naj si v zadnjem Radicevem «Slobodnem Domu» ogleda zgodovinsko notico:

«Za tedaj, ko je 24. junija predsednik Radić najvilj končno prekinjenje z Beogradom, je iz raznih krajev doseglo več predlogov, da se proti beograjski vladi izvede bojkot. O izvedbi tega ni HRSS utegnula sklepati, zato pa so se o tem poedinci posvetovali privatno. Največ se je govorilo o tem, da nehal pušiti in ki izjavlja, da sploh ne bo pušil, dokler ne bo republike, je strastni kadilec, ki je doslej dnevno popužil do 80 cigaret, narodni poslanec Rudolf Herceg.»

Divna poštvovalnost! Gosp. Herceg je vdušil svojo kadilsko strast za vekomaj, amon. In z njim vsi republikanski pušiči — kraljevski nepuščiči. Kako poželjno bi bilo, da «Slobodni Dom» otvori še rubriko: «Republikanski pijanci — kraljevski abstinenti!» Glede ostalih «monopolov» pa smo že zadnjič povedali, da je frankovski «Pravaš» pozval vse prave hrvatske republikance, da naj preizjajo, karkoli nosi pare in dinare v državno blagajno. Tudi kofe . . . Bati se je, da bodo taka odločna mirotvorna sredstva rožila nasproten uspeh. Ordo bo gledal črn, če mu republikanski stric in tetke zaradi same ljube lule, masleca in kofeta postanejo — kraljevski.

Boga hvalimo mi Slovenci, da se zadovoljujemo z avtonomijo. Vse kar popušimo in popljemo, je plod naših rodnih tal. Slejkoprej, pred, med in po avtonomiji bodo zeleneli naši bukovki in avtonomne vinske gorice. Naj se vsi monopoli postavijo na glavo, — mi ostanemo kakor smo b'li! Itež je pa, da ima g. Janez Kalan hvalevredne uspehe svoje svete vojske na polju nepuščstva in nečvičkanja v lepi misli zahvaliti baš upravi monopolov in naredbam finančnega ministrstva. Zivela kr. avtonomija!

S. S.

Osnovno šolstvo v Hercegovini. V prošlem šolskem letu je bilo v Hercegovini 117 ljudskih šol, v katere je zahajalo 13.947 učencev; ena šola pride na 2150 prebivalcev, 12.000 otrok je bilo še vedno brez šolskega pouka. Otvoriti bi se moralo še 105 novih šol, da bi vsi šoloobvezni otroci mogli biti dolžni šolskega pouka!

Slovenski jezik na Goriškem brezpravju. Te dni je predsednik goriškega tribunala razposlal tudi sodnijam na deželi okrožnico, v kateri se zapoveduje sodnikom, da zavrnejo vse vloge, sestavljene v slovenskem jeziku, če ni ob enem priložen tudi italijanski prevod. Odslej bo razpravni jezik italijanski in se bo tudi zapisnik sestavljal v tem jeziku.

Službena pragmatika za državne uradnike izide v «Uradnem listu» pokrajinske uprave za Slovenijo sredi prihodnjega tedna. Opozorjamo na to vse interese, da si določeno številko pri upravnem listu «Uradnega lista» čimprej nabavijo.

Is tržaške politične službe. Novi tržaški kvestor De Filippis je dospel v Trst in je prevzel svoje novo službeno mesto.

Is žandarmerijske službe. Za žandarmerijske kapitane 1. razreda so imenovani naslednji kapitan 2. razreda: Anton Čičman, Viktor Vošnjak Dragotin Šinkovec in Anton Petelin.

Carina na zdravila. Glavna direkcija carin v Beogradu je po predlogu ministrstva za narodno zdravje znižala carinsko takso za uvoz raznih zdravil, ki jih dobiva ministrstvo v svrhu uporabe za narodno zdravje.

Smrtna kosa. V Vuhredu pri Marnu je včeraj zjutraj umrla gospa Marija Pahernik, sestra bivšega štajerskega deželnega odbornika in dolgoletnega poslanca Robića in mati veleposestnikova.

Carina na zdravila. Glavna direkcija carin v Beogradu je po predlogu ministrstva za narodno zdravje znižala carinsko takso za uvoz raznih zdravil, ki jih dobiva ministrstvo v svrhu uporabe za narodno zdravje.

Smrtna kosa. V Vuhredu pri Marnu je včeraj zjutraj umrla gospa Marija Pahernik, sestra bivšega štajerskega deželnega odbornika in dolgoletnega poslanca Robića in mati veleposestnikova.

Državna razredna loterija. Glasom razpisna «Državna loterija» za unpreklicno industrije in zanatstva» je poljedelno ministrstvo ves prihod državne razredne loterije za leto 1923. Na podvratni mizni dodelilo oškodovancem po toči lot pomoč, ki se vrne v tekočem letu.

Na ta način ministrstvo za trgovino in industrijo v tekočem letu ne bo dobilo onega dela dobička, ki je predviden po členu 11. zakona razredne loterije za popopreševanje industrije in obrtnosti ter po delovanju pomoči in posojil obrtnikom in industrijalcem. O tem se obveščajo vsi interesenti, da se zaenkrat ne obračajo na

ministrstvo za trgovino in industrijo s prošnjo za pomoč ali posojilo iz omenjenega dela čistega dobička državne razredne loterije.

Ob začetku šolskega leta 1923-1924. Na osnovnih šolah v Celju. Na mestni doški osnovni šoli se je vpisalo doslej 343 učencev. Zavod šteje šest osnovnih razredov s štirimi vsposrednicami, in sicer K I., IV. in V. razreda. K četrtemu razredu obstoja nadalje še mešana nemška vsposrednica s 18 učenci. Najmožnejši tretji razred obsega 49 učencev. Vsi velikega pomanjkanja prostorov so se morali kot šolske sobe uporabiti tudi kabinet. Na mestni dekliški osnovni šoli se je prijavilo doslej 300 učenk. Poleg šestih osnovnih razredov so vsposrednice K I., IV. in V. razreda. Na deški in dekliški osnovni šoli so prvi razredi jako močni, tako, da tvorijo vojno leto 1917. v Celju in okolici častno izjemo. Na deški okoliški šoli se je namreč vpisalo v I. razred doslej 133 dečkov. Zavod šteje poleg šest osnovnih razredov vsposrednice od I. do V. razreda. Šesti razred s 87 učenci se ne more deliti, ker ni kredita. Zalostno, da je v razne druge svrhe vedno dovolj denarja na razpolago, šolstvo pa se naravnost bagatelizira. Vseh učencev na šoli je doslej 575. Šolski prostori so nehihigijeni in skrajno nedostopni. Na vseh osnovnih šolah je ostalo isto učiteljsko osebje.

Znižane dnevne sejmске vstopnice v soboto. Da se omogoči vstop na sejem tudi gmotno slabše stoječim slojem, kakor državnim in privatnim nameščencem ter delavcem, je sejmška uprava sklenila, da se ob enem na čast rojstva prestolonaslednika znižajo v soboto vse dnevne vstopnice na 10 Din za osebo. Otroci v spremstvu rodbin pod 10. letom imajo prost vstop. Posamezni otroci pod 16. letom se na sejmški sploh ne puščajo.

Simpatije. Pišejo nam: Rojstvo prestolonaslednika, ki je po vsaj Ljubljani vzbudilo navdušenje, poedinih klerikalnih magmatov ni spravilo iz previdne flegme. Medtem ko so na obilici privatnih in javnih poslopjih tekom prvih dopoldanskih ur zavirale zastave, se faktorjem poedinih klerikalnih trdnjav ni zdelo potrebno pokazati vsaj del onega entuziazma, kakršnega je bil deležen nuncij Pelegrinetti. Seveda, odkar je papež boter habzburške kronprinca» je treba v delitvi simpatij postopati zelo previdno.

Mučen incident se je včeraj zgodil v Zvezdi. Nekl «Orjunaš» je lepil in delil lepake s pozivom na manifestacijo povodom rojstva prestolonaslednika. Pride mimo ravnatelj Kočmur, vzame lepak, ga raztrga in pljune po njem. «Orjunaš» je g. Kočmurju prisodil zaupnico, in v hipu so je na mestu znašla armada stražnikov, ki so Orjunaša takoj aretirali. V asistenci četverih stražnikov je Orjunaš moral na policijo, kjer pa so ga po zaslišanju zopet izpustili.

Ogibajte se municijskih skladišč. Pokrajinska uprava objavlja: Občinstvo se ponovno svari, naj se v lastnem interesu ne približuje municijskim skladiščem, da se ne pripete morebitni nesrečni dogodilji, ker imajo straže strogo povelje, vsakogar, ki ga dobe v bližini teh skladišč, prijeti in odvesti na komando mesta.

Mariborska porota prične jesensko zasedanje 17. septembra s hudoletstvom tatvine Vida Kristofiča in Alojzija Gašparija. Razen te je dosedaj razpisana še za 18. septembra razprava proti Janezu Simončiču radi uboj. Pred to poroto zasedanje pride tudi znani umor soproge ruskega inženjerja v Ljutomeru. 14. in 15. t. m. se bo vršila razprava radi poškodbe Cirilove tiskarne proti Orjunašem.

Mariborske drobtine. Mariborska umetniška založba «Azbe» je izdala prvo serijo razglednic jugoslovenskih zaslužnih mož kakor Aškerc, Cankarja, Gregorčiča, Tavčarja, Gaja, Strossmajerja, Senoe, vojvode Putnika, Pašiča in dr. — Maribor je zapustil poveljnik 45. pp. Panta Draškic. Bil je radi svojega finega in prijaznega nastopanja izredno priljubljen. Udeleževal se je redno vseh naših nacionalnih in kulturnih prireditvev s celo rodbino.

Mariborske stavke. V tovarni Doktor in drug je delavstvo včeraj pričelo delati, ne da bi doseglo zahteve, ki jih je stavilo tekom stavke. Klerikalno bujukanje je torej delavstvo oškodovano za lepe tisočake. V delavcih južne železnice pa je stavka včeraj še trajala ves dan. Delavstvo se ni več vnovič prišlovala.

V Varaždinu Mariborska sokolska župa zletel 9. t. m. v Varaždin. Ta zlet je velikega političnega pomena. V Varaždinu bijejo Jugosloveni ljubi boji proti separatizmu in se imajo boriti z ogromnimi težkočami. Vendar vztrajajo na mejdanu neomajno sredi blokašev in radičevcev ter držijo visoko prepore Jugoslovenstva in državnega ter narodnega edinstva. Zato veljajo za vsakega, ki more slediti klicu za 9. septembra parola «V Varaždinu». Odhod iz Maribora v nedeljo ob 5.25 uri. Polovična vožnja.

Neve aretacije v aferi Andrejič. Preiskovalni sodnik, ki vodi preiskavo proti špijonki Andrejič in proti Abdagiću, je prišel na sled doslej neznanim zvezam teh dveh špijonov. Preiskava je dosegla, da je Andrejičeva res imela zveze z južno Srbijo. V zvezi s to ugotovitvijo so se izvršile številne aretacije. Med drugimi so bili aretirani pekačijedi kapetan Kazimir Irušenjak, njegova zarobenka Mira Filipovič v Skoplju in tehnik Ivan Vitkovič. Kapetan Irušenjak je bil iz Debra odveden v Beograd. Osumljen je, da je preko Andrejičeve imel zveze s šefom italijanske špijonaže v Albaniji. Vitkovič je bil bolgarski oficir in je posredoval zveze s bolgarskimi komiti. Pričakujejo se nadaljnje aretacije.

Skandalozne razmere v mestni ubožnici na Karlovske cesti. Te dni se je oglašal v našem uredništvu mestni ubožec, ki stanuje v ubožnici na Karlovske cesti in nam podal pretresljivo sliko o razmerah, ki vladajo v tem zavodu, odkar stoluje na našem magistratu slavna klerikalno-komunistična vešina. Ves upadel in zmujen nam je starček pripovedoval, da je bivanje v zavodu naravnost neznošno, ker ni v hiši prav nobenega reda. Postelje so polne razne mrčesi in golazni, tako da je vsako dobro spanje popolnoma izključeno. Perilo se ne izmenja in je umazano, da kar smrdi. Sobe niso bile označene in poribane že več nego štiri mesece. Hrana je škandalozna. To so sijajne razmere. Mar je to skrb za mestno onemoglo, o kateri je toliko obljubovala sedanja vešina pred volitvami. Z zadevo se bomo še natančneje pečali in skušali dognati, kje so pravi krivci.

Električna centrala v Pančevu. Kakor poročajo beograjski listi, je mestni zastop v Pančevu sklenil, da ustanovi veliko električno centralo, ki ne bo dobavljala samo toka za električno razsvetljavo, ampak tudi gonilno silo za projektirano cestno železnico.

Tragična smrt v borbi s bikom. V vojvodinskem selu Mol je te dni v borbi s bikom našel smrt neki kmečki toreador. Matija Ivan, sin tamkašnjega posestnika je hotel prirediti neke vrste špansko borbo s bikom in je v to svrhu povabil tudi sosedo. Ko je bilo zbrano precej občinstva, je Ivan privedel odraženega močnega bika in ga začel dražiti z rdečo zastavico in železnimi vilami. Razdraženi bik se je v prvem naskoku z vso silo zaletel vanj in ga nabodel na roge. Nesrečni toreador je bil takoj mrtev. Občinstvo se je v strahu razbežalo na vse strani.

Grozna nesreča v tovarni. V beograjski livarni železa se je pripetila težka nesreča, ki je zahtevala številne žlovečke žrtve. Iz topline peči se je nenadoma razlilo tekoče železo in poplavilo delavnico. Šest delavcev, ki so bili zaliti z razbežano maso, je ostalo na mestu mrtvih, več pa jih je bilo težko ranjenih in se borijo s smrtjo. Vzrok nesreče še ni ugotovljen.

Razbojniške tolpe v Stari Srbiji. Kakor poročajo iz Vranje, je tamkajni maskirana tolpa razbojnikov v vasi Koplšte napadla hišo bogatega kmeta Ajdureviča. Vsi člani družine so bili zaposleni pri poljskem delu, le najmlajša hčerka Zifa je bila doma. Razbojniki so zahtevali od nje denar in dragocenosti. Ker pa je deklica klicala na pomoč, so jo roparji ustrelili, potem pa pobegnili. Doslej roparjem še niso prišli na sled.

Epilog tragedije v Antofagasti. Lanski leto je v Antofagasti v južno-ameriški republiki Chile neka Vekoslavna Soljančič ustrelila tamkašnjega zdravnika, dalmatinskega rojaka dr. Frana Pervana. Soljančičeva je bila obojena na večletno ječo, a je nedavno vsoled srčne kapi v ječi umrla. Zapustila je pet malih otrok.

Mati s otrokom skočila v vodo. V Velikem Beckereku se je prošli petek odigrala grozna rodbinska drama. Žena ključavničarja Dušana Susa se je sprla s svojim možem. Mož je nato odšel z doma, kmalu potem pa tudi žena z otrokom edincem v naročju. Ko se je Sus zvečer vršil, je našel na mizi pismo svoje žene, v katerem mu sporoča, da bo s otrokom skočila v reko Bego. In res je našla polica še isti večer mrtvi trupli žene in otroka, ki se je še v smrti krčevito držal svoje mame.

Navaren tat je 27letni Karel Kajba, krojaški pomočnik iz Hrvatskega. Meseca julija se je klatil ob Sotli ter v Ložah pri Medvedovem selu ukradel Jos. Inkretu iz zaklenjenega kovčega raznovrstno perilo in blago, ki ga je nato prodajal po okraju. Coljsko okrožno sodišče ga je obsodilo na 4 mesece težke ječe.

Avtomobilska nesreča. Na cesti med Novim Vrbasom in Srbobranom v Vojvodini se je na nekem ovinku prevrnil tovorni avtomobil ekonomia Ljudovita Mengerja, ki je s šoferjem vred prišel pod avto. Menger je ostal na mestu mrtve, šofer pa je težko ranjen.

Stavbna nesreča v Beogradu. V sredo popoldne se je porušila betonska konstrukcija na zgradbi oficirskega doma v Beogradu. Štirje delavci so bili težko ranjeni in ni verjetno, da bodo ostali pri življenju. En delavec je lahko ranjen. Popoldne je došla komisija, ki pa še ni mogla dognati, ali je krivda na strani nadzornika gradbene družbe ali pa inženjerja, ki je sestavil načrt za konstrukcijo.

Velik gozdni požar. Iz Tuzle poročajo, da divja v državnih gozdovih «Posloni» že več dni velik požar, ki je uničil že mnogo hektarov gozda ter se širi z grozno hitrostjo. Iz Tuzle je šlo gasilec na pomoč več oddelkov vojakov.

Velikanska tatvina. Moški, 38 do 40 let star, žrnih las, ki mu manjkajo na le-

vi roki, razen sredinca, vsi prsti, je ukradel Andreju Ravanu v Colu pri Vipavi vrednostnih papirjev za 1.600.000 Din.

Roparska tolpa pod ključem. V Sisku je policija izsledila in zaprla roparsko tolpo, obstoječih iz šestih članov madžarske narodnosti. Glavar tolpe je Janoš Molnar, ključavničarski pomočnik. Tolpa je izvršila tri vlome v davčni urad v Sisku. Pri zadnjem vlamu je odnesla 350.000 dinarjev.

Tatvine v moriborskih knjižnicah. V mariborski ljudski knjižnici je nedavno nekdo ukradel s omara platnene zavese. Knjižnica je nato opremila vrata s Wertheimovimi ključavnicami. Kljub temu pa so ji pretekli teden zgornje zopet dragocene knjige, ki jih je bila ravno kupila od nekega visokošola. Preden pa so bile knjige vpisane v katalog, je ta visokošolec videl eno teh knjig na ulici v roki brezposelnega postopača Uršiča, ki je trdil, da so mu knjige izposodili v Ljudski knjižnici. Polteja je včeraj Uršiča izsledila in aretirala. V pletenem kovčku, ki ga je imel Uršič že pripravljenega za odhod v garderobo na kolodvoru, so našli več knjig Ljudske knjižnice in Društva mariborskih akademikov, kateri knjižnici sta v Narodnem domu, kjer je Uršič že par dni stikal in kradel tudi gostilničarju. V kovčku je imel Uršič še celo zalogo raznih ključev in nekaj knjig iz ljubljanskih javnih knjižnic. V zvezi z Uršičem je bil še neki drug postopač, ki je imel zalogo knjig tržaških narodnih društev.

Halje! Ravnokar je došel veliki pozitivni in negativni svetlobni papir, katerega priporoča tvrdka Iv. Bonač, Ljubljana.

Električna masaža lica in manikura za gospode in dame ter vsa lasna dela se strokovno izvršujejo; poseben oddelak za striženje otrok, separiran vhod za dame skozi vežo; zaloga parfumerije, moderna higijenska brivnica. Aleksander Gjud, Kogresni trg 6. 1902

Za vse, ki prihajajo v Ljubljano za zdravlja, je najpripročnejša nova lekarna Ramor, na Miklošičevi cesti v neposredni bližini glavnega kolodvora. 1319

«Cito» pasta za zobe ohrani zobovje lepo in zdravo. Dobiva se povsod. Glavna zaloga: Drogerija «Adrija», Ljubljana, Selenburgova ulica. 157

V 45 vrstah se izdelujejo testenine «Pekatete». Nekaterim ugajajo debeli, drugim drobni makaroni, tem vrvice, onim polži itd., vse pa so tečne, redline in tako okusne, da jih vseposvodi hvalljo. 184

Novomeška porota

Novo mesto, 6. septembra.

Posledice uradniške bede.

Ferdinand Kobal, preglednik finančne kontrole v Žužemberku, je bil po februarški redukciji leta 1922. v Metliki upokojen, a pozneje na prošnjo zopet dodeljen finančni kontroli v Žužemberku, kjer pa ga je uradniška beda pripravila do raznih malverzacij. Njegova naloga je bila, sprejemati prijave gostilničarjev o vkletem vinu, izračunati pripadajočo trošarino in občinske doklade ter izstavljanje položnice in bolete. Mesto tega je Kobal večinoma sam sprejemal od strank denar, jim izstavil bolete za vino in trošarino, ter poslal denar delegaciji finančnega ministrstva v Ljubljani. V registru za kontrolo za računavanje trošarine in doklad, pa je pozneje vpisal manjše zneske in oškodoval na ta način državo, občine in stranke za preko 3500 Din. Obtožbeno poslovanje je prišlo na dan, ko je 6. marca 1923. zaračunal gostilničarju Henriku Zupančiču iz Ajdovca za 258 litrov trošarine in občinskih doklad za 11 Din 50 par preveč in je denar, mesto da bi ga poslal delegaciji finančnega ministrstva v Ljubljani, obdržal zase. Na sličen način je izvršil malverzacije tudi pri številnih drugih strankah.

Porotniki so zanikali vprašanje glede hudoletstva uradne ponoverbe z 8 glasovi proti 4, potrdili pa so soglasno vprašanje, da je izvršil svoja dejanja v bedi, kadar je bil Kobal oproščen. Predsednik senata je bil dr. Kuder, votanta dr. Pišinger in Luznar. Obtožbo je zastopal državni pravdnika namestnik Kovač, zagovarjal je dr. Vasič. Pravdorek porotnikov je vzbudil splošno zadovoljstvo.

Uboj radi dekleta.

Juriju Frigiju 31letnemu posestniku na Obrežju, je meseca junija umrla za jetiko njegova žena, nakar je sklenil, da poroči njegovo sestro Rozalijo Odeec, ki je s svojo materjo že preje stanovala v njegovi hiši. Za dekletom je pa hodil tudi posestnikov sin Jože Franko z Jesenic, dati dekletu ni nič kaj maralo zanj. Kljub temu je prišel ponovno pod okno klicat in rogovilit. V noči od 29. na 30. junija je zopet prišel s puško na rami pod okno in klical Roziko, ne da bi mu ta odprla. Jurij Frigij, ki je slišal njegovo govorjenje, je zlezel po lestvi s hleva, na katerem je spal, pograbil grebilo in šel za Frankotom, ki se je bil že odmaknil od okna. Razjarjen, da si kdo upa vasovati pod oknom dekleta, katero namerava on poročiti, je dvakrat udaril s tako silo Frankota z grebilo po glavi, da mu je prebil desno čelno kost in rani možgane. Jože Franko je vsled poškodbe možganskega center že čez dva dni umrl v brežiški bolnici.

Razprava se je nadaljevala še pozno zvečer in priobčimo rezultat jutri.

V «ZVEZI SLOVENSkih PEVSKIH ZBOROV» VČLANJENIM DRUŠTVOM!

Skoro poteče devet let odkar slavod carsko Skopje zvesto čuva smrtne ostank velikega srbskega glasbenika St. Mokranjca. Do sodaj se pokojniku ni mogla izpolniti poslednja želja, da počiva na obalah Donave in Save, v stolnem Beogradu, kjer je pletel cvetove narodnih pesmi svoje domovine v rukovete.

Na inicijativu beograjskega pevskega društva, kateremu je bil Mokranjac učitelj in zborovodja se je v Beogradu osnoval odbor predstavnikov umetniških in prosvetnih ustanov, ki vabi vsa pevska društva širom Jugoslavije na svečanost prenosa smrtnih ostankov St. Mokranjca v Beograd. Vršila se bo koncem tega meseca (29. t. m.). Pri tej priliki se bo vršili tudi kongres vseh jugoslovenskih pevskih zborov.

Odbor Zveze slov. pevskih zborov je sklenil, da se slavnosti in kongresa udeležijo po deputaciji. Vabi pa ob enem vse včlane zborov, da pošljejo takrat v Beograd svoje zastopnike. Udeleženci bodo bržčas imeli ugodnost polovične vožnje po železnici. Prosimo tedaj, da nam do 12. t. m. društva oz. zbori naznanijo imena in prilike svojih delegatov, pošljejo istočasno njih društvene izkaznice potrjene s podpisoma predsednika in tajnika ter društveno štampiljo, da jim moremo preskrbeti ugodnost znižane vožnje na železnici. Dan odhoda iz Ljubljane še ni določen, objavimo ga pa pravočasno v časopisih.

Naj bo udeležba slovenskih pevcev na slavnosti in kongresu častna!

Odbor Zveze slov. pevskih zborov

ODKRITJE RUSKEGA SPOMENIKA NA TRIGLAVU.

V soboto dne 8. septembra ob 11. uri dopoldne odkrijemo ob koči na Triglavskem jezeru skromen spomenik številnim ruskim vojakom, ki spe tudi pod Bogatimom in Triglavom smrti sen koš žrtve avstrijske okrutnosti.

Postavili smo ta spomenik kot viden znak hvalečnosti velikemu bratekemu narodu ruskemu za brezprimerne žrtve, ki jih je položil na oltar naše osvoboditve izpod tujega jarma.

Skromna spominska plošča ob Trjavlavskem jezeru naj bo dokaz, da se zavedamo, da bi brez ruskih žrtve ne bilo naše svobode, naj bo pa ob enem tudi glasen memento, da napoči še čas, ko bo velika Rusija znova stala na naši strani takrat, ko bomo, uprta na pravico, zahtevali nazaj ono, kar so nam ugrabili po krivici.

Vabimo vse one, ki so z nami enakih čustev, da se udeležijo slavnostnega odkritja spomenika.

Spomenik izročimo v varstvo «Slovenskemu planinskemu društvu».

V Ljubljani, 6. septembra 1922. Odbor

Domače borze

5. septembra:

Zagreb. (Brez spremembe.) Tečaj elektov so ostali na včerajšnji bazi pri nespremenjenem prometu. Posebno zanimanje je vladalo za Kreditno, potem za Hipotekarno ter Hrvatsko eskomptno. V delovih borza ni poslovala radi vesti o rojstvu prestolonaslednika. V svobodnem prometu so bili nastopni tečaj: Dunaj blago 0.13325, Berlin blago 0.000475, Budimpešta denar 0.51, Italija denar 402, blago 408, London ček, blago 429.5, denar 428.5, Newyork ček 94, Pariz 530, Praga denar 282, blago 283, Švica denar 1707.5, blago 1710. **Elekti:** Hrvatska eskomptna 175 — 177, Kreditna, Zagreb 177.5 — 178.5, Hipotekarna 165 — 167.5, Jugoslovenska 165 — 167, Ljubljanska kreditna 235 — 237.5, Praštediona 1190 — 1195, Slavenska 108 — 110, Eksploatacija 235 — 245, Sečerana, Osijek 2265 — 2275, Narodna šunska 140 — 142, Našička 153 — 165, Gutman 1450 — 1475, Slavonija 240 — 250, Trbovlje 925 — 950, Union 720 — 750.

Tisk Delniške tiskarne. d. d. v Ljubljani. Lastnik in izdajatelj Kozorcič «Jutra». Odgovorni urednik Fr. Brozovič.

Poslano.*

G. Viktorju Sviglju, županiku, Bloke.

V nedeljo dne 2. t. m. pri prvi maši ste poleg Vašega duhovnega sobrata župnika Korintnika in nadoštiteja Juga napadli tudi mene in ste spremenili cerkev v politično sreno, kjer ste razno fanatične ljudi podžigali k sovraštvu. Ker imate pa Vi navado Vašo korajžo kazati samo na prižnici, kjer se ne more še tako velikim budalostim ugovarjati, Vas tem potom pozivam, da pokažete in iznesete Vaše argumente proti meni javno, magari pred cerkvijo, da se ljudem pokaže krivda, oziroma nekrivda. V slučaju pa, da boste Vi nadaljevali s takimi pridigami, ki so ironija pameti in razuma in iz katerih se še priprosti ljudje norčujejo, bom pač podzvel druge korake, ki gotovo ne bodo v Vašo korist.

Stanko Lenarčič, župan.

Nova vas, 6. septembra 1923.

* Za vsebino uredništvo ni odgovorno.

Prvovrstna štajerska vina C. Fürst in sinovi.

Zastovstvo: Certalič in Cirman. Medno—St. Vid nad Ljubljano. (Na velesejmu poleg restavracije.)

Vse šolske potrebščine:

Ročne torbice, voščeno platno, modri ovijalni papir, peresa, svinčnike, radirke, zvezke, mape, peresnice, risalni papir, barvice, risalne mape, risalna orodja in vse druge potrebščine priporoča tvrdka

Iv. Bonač,

Ljubljana, Šelenburgova ul. št. 5.

Zarezani cementni strešnik, betonske cevi, stopnice iz umetnega kamena po načrtu, betonske ograje, vratne podboje

nudi najceneje

F. BANDA & DRUG

Ljubljana, Karlovska cesta 8.

PATRIA
COGNAC
MEDICINAL
LJUBLJANSKI VELESEJEM
PAVILJON „L“ št. 481.

Senzacija in najnovejši izum je

TOPLODAR

brez peči, ki ogreva prostor brez kuriva.

Uspeh velikanski Nabavna cena malenkostna!

R. Niplč in drug

Izdelovalnica galanterijskih predmetov in aparatov iz kovin

MARIBOR, Slovenska ulica št. 20.

150% prihranka premoga in drvi

STENOTIPISTINJA

izurjena v strojepisju in stenografiji, zmožna slovenskega, nemškega, oziroma srbohrvatskega jezika, se išče za takojšnji nastop v večje tovarniško podjetje pri Ljubljani. — Oziralo se bo le na prvovrstne moči z večletno prakso. Ponudbe s prepisi izpričeval, referencami in sliko je nasloviti pod „Marljivost“ na upravnistvo „Jutra“.

Vse pleše

kjer se oglašajo harmonika domače tvorilce

Vink. Simoniča
iz Strnišča pri Ptujju

Nizke cene! — Ugodni plačilni pogoji!

Na ljubljanskem velesejmu paviljon „K“ št. 534.

Za izdelovanje najmodernejših promenadnih kakor sportnih oblek, raglanov, zimskih sukenj itd. za gospode in dečke se priporoča

JAKOB SMERAJC

krojčki mojster

Ljubljana, Opekarska cesta 31.

Fini angleški vzorci vedno na razpolago.

Postrežba točna! Cene nizke!

Zahtevajte povsod „Eta“ gorčico [senf]

katera se odlikuje po svojem izrednem okusu in kakovosti!

„Eta“

tovarna gorčice, družba z o. z.

Kamnik

Paviljon „L“ 472 na velesejmu

Trgovski lokal

z opravo se proda pod jako ugodnimi pogoji. Letni promet do 30 milijonov. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Ugodni plačilni pogoji“.

Stavbišče naprodaj.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani namerava prodati ob Miklošičevi cesti in podaljšani Copovi ulici vogalno stavbno parcelo v izmeri 2740,5 m².

Pismene ponudbe je vložiti v pisarni Okrožnega urada za zavarovanje delavcev - Ljubljani, Turjaški trg št. 4.

ŠAMPANJEC BOUVIER

VINO V STEKLENICAH

IZ LASTNIH TVRDKINIH KLETI

Clotar Bouvier
v Gornji Radgoni.

Zaloga v vseh večjih mestih.

Zaloga v vseh večjih mestih.

Razmnoževanje trgov. okrožnic, ponudb itd. itd.

Izgledajo pač kakor običajna, s strojem pisana pisma — Istotako kuvertiranje, naslavljanje in ekspediranje

Oskrbi točno, lično in poceni

ALOMA COMPANY

anončna in reklamna družba z o. z.

LJUBLJANA

Kongresni trg 3

Telefon 174

4772

Tovarna verig, d. d. v Lescah pri Bledu

Lesce pri Bledu (Slovenija).

Električno varjene verige in kovane verige do 30 mm debelosti členov. Amerikanske verige brez varitve do 6 mm debelosti členov in vsi v to stroko spadajoči predmeti v prvovrstni izvedbi.

Specijalitete: Ladijske, žerjavske in kalibrirane, preizkušene verige za škripece, dvigala in železniške varnostne naprave.

Naslov za brzojave: **Veriga Lesce.**

III. vzorčni velesejem v Ljubljani od 1. do 10. septembra 1923. Paviljon „F“.

Koja št. 176.

Industrija perila Povh & Medic

Novo mesto, Slovenija
Kasastavni prostor v paviljonu „K“ št. 300

Zagrebska pivovarna

priporoča svoj najboljši izdelek
Paviljon na novem prostoru

CEMENT

premog
in strešno opeko
ima stalno v zalogi
H. PETRIC, Ljubljana,
Dunajska cesta št. 33.
Telefon 224. Skladnice „Balka“.

Odobreno od ministrstva Narodnega zdravja novoiznajdeno in klinično preizkušeno zdravilo kot najboljšo sredstvo proti reumatizmu je

„RADIO-BALSAMICA“

dr. Ivana Rahlejeva.

Zdravilo je patentirano in zaščiteno z znamko v naši državi in v vsem kulturnem svetu. Izdeluje in razpošilja se po vsem svetu samo iz laboratorija dr. Ivana Rahlejeva iz Bleda, sedaj preseljenega iz Ljubljane v Beograd. Za informacije in naročila se je obrniti na laboratorij dr. Ivana Rahlejeva, Beograd, Kosovska ul. 43.

„ADRIJA“

mednarodna transportna in komisijska družba z o. z.
Ljubljana, Dunajska cesta 31
Maribor Rakek Jesenice

Naslov za brzojave: „Adrijaspod“

Tekoči račun: ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA. — Telefon Interurb. 721.

Mednarodni transporti. — Prevoz vsakovrstne robe. — Vskladiščenje robe. — Komisija. — Carinsko posredništvo. — Transportno osiguranje. — Zbirni promet na vse strani. — Prekomorski transporti.

Zastopstva in zveze v vseh večjih trgovskih centrih tu- in inozemstva.

Ivan Pičulin

Križe pri Tržiču.

Priporoča različne dobro izdelane čevlje.

Na ljubljanskem velesejmu paviljon „I“ št. 442

4477

Najstarejša sedlarska delavnica

Josip Köhler

sedlarstvo 4850

Ljubljana, Dunajska c. 19.

priporoča izgotovljene konjske opreme ter vse sedlarske potrebščine.

Ceniki na razpolago!

Delo solidno. Cene zmerne.

Oddam v najem za dobo desetih let

električni obrat

z 20 HP, z jako obsežnimi prostori in zemljiščem, praven za vsako industrijo, oddaljen samo pet milj od postaje. — Istotam se prodajo, oziroma odda v najem popolnoma

novi stroji za mizarstvo.

Cenjene ponudbe na ALOMA COMPANY, anončna družba Ljubljana, Kongresni trg 3, pod šifro „20 HP“.

Teodor Korn

Ljubljana, Poljanska cesta 8

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih

kleparskih in vodovodnih instalacijskih del

kakor tudi za pokrivanje streh

Vsa stavbinska in kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Proračuni brezplačno in poštne prosto. Popravila točno in po najnižji dnevni ceni. — Ambalaža iz pločevine.

OGLAŠE
za Čoličev

„Služb. Red voznje“ sprejema

Aloma Company

anončna in reklamna d. z o. z.
Ljubljana, Kongresni trg.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glevnica: Din 25.000.000.—
Skupne rezerve: nad Din 20.000.000.—

Centrala:
LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA
Podružnice:
Brodica, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Brzojavni naslov: Banka Ljubljana
Tel. št. 261, 413, 502, 503 in 504

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.